

The Lithuanian Weekly „Tevynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgevičius, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 5529

„Tevynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pėtnyčia
 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienyose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 46

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Lapkričio (November) 15, 1929.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XX

Francijos - Vokietijos Santikiai Pradedą Blogēt

Naujas Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris

Keturi Asmenys Sušaudymui

FRANCIJOS-VOKIETIJOS SANTIKIAI BLOGEJA.

Kol buvo gyvas didis taikos mylėtojas Vokietijos užsienių ministeris Stresemannas, tai ir santikiai tarp Francijos ir Vokietijos buvo labai sušvelnėję. Pastarajam pasimirus, tarpe šių dviejų šalių santikiai pradeda blogēt. Didžiausias tuo tarpu nesusiipratimas, tai kad Vokietijos vedama propaganda už višutiną gyventojų balsavimą daugiau nemokēt karinių duoklių aliantams. Francija šiuo planuojamu balsavimu numato nemažą pavojų. Šito delei, matomai Francija sulauko ir Pareino okupavimo savo jėgas Nors Pareinį Francijos kareiviai turėjo apleist taip, kaip padarė Belgijos ir Anglijos kareiviai, bet dabar išleista naujas patvarkymas ir Francijos kariuomenė Pareinį pasilieka nepribotam laikui. Kuo šitai baigsis — nežinia.

NAUJAS LIET. UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS.

Pranešama iš Kauno, kad Dr. Dovas Zaunius yra paskirtas Užsienių Reikalų Ministeriu. Dr. Zaunius yra kilęs iš Prūsų Lietuvos. Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos tarnyboje yra nuo 1918 metų. Jis yra buvęs Lietuvos atstovu Rygoje, Šveicarijoje, prie Tautų Sąjungos ir Čekoslovakijoje. Pastaruoju laiku Dr. Zaunius buvo Užsienių Reikalų Ministerijos Generaliniu Sekretorium.

Liet. Pasiuntinybė Amerikai.

KETURI ASMENYS SUŠAUDYMU.

I Chicago Tribune iš Kauno pranešama, kad Kauno įgulos karo lauko teismas lapkr. 6 d. n. eisė sušaudymui keturis studentus, kurie priklausė tūlai revoliucinei organizacijai. Tos pačios organizacijos dvi moterys rubaustas po penkiolika metų kalėjimo. Nuteistieji studentai apeliavo pas prezidentą A. Smetoną, prašydami susimylėjimo.

DEMONSTRACIJOS LENKIJOJE.

Atidėjus mėnesiui laiko Lenkijos seimo atidarymą, kilo didelio nepasitenkinimo visoje šaly. To delei pažangūs elementas sukėlė demonstracijas. Vienur tos demonstracijos buvo mažomis, bet kai kuriuose miestuose buvo pusėtinai didelės ir reikšmingos. Kai kur įvyko net riaušinių ir pašaukta kariuomenė riaušinius malšinti. Demonstracijų buvę ir Vilniuje.

DIDELI MUSIAI KINIOJE.

Pastarasis sukilimas Kinijoje jau gerokai įpusėjo. Iš Hankov'o pranešama, kad vienas, tur but krūviniusias, mušis įvykęs ties miestu Mihsien. Čia sukilėlių ir valdžios jėgoms susirėmus, krito keli tukstančiai kareivių. Sukilėliai valdžios kariuomenę nugalėjo ir apėmė naujas pozicijas.

REIKALŲ SUMAŽINT DID. KARINIŲ LAIVŲ STATYBĄ.

Sekamų metų pradžioje Londone įvyks penkių didžiųjų valstybių — Šv. Valstijų, Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos — konferencija, kur bus kalbama apie sumažinimą karinių laivų jėgų. Kalbant šiuo reikalu Francija jau dabar yra nusistatčiusi daryt tiesiog redikalius pasiūlymus laivų ginkluotės sumažinime. Ypatinai ji spirsis, kad būtų kolabiau siai mažinama didžiųjų karo laivų statyba, tai yra tokių laivų, kurie reikalingi puolimo priemonėi. Francijos nuomone, reiktų palaikyt tik tokius laivus, kurie būtų naudojami apsigynimo tikslams, nes, pagal Briand'o-Kellogg'o paktą kariaut leidžiama tik tuomet, kai reikia būtina apsigynt. Francija norės, kad būtų galima statyt daugiau kruizerių ir submarinų. Prie to, Francija mano, kad tarpe Šv. Valstijų ir Anglijos karas niekad negalės įvykt.

LAIMINGAI ISSOKA IS PARASIUTŲ.

Pastaruoju laiku Amerikoje smarkiai praktikuojama čielų grupių lakunų iššokimai iš parasiutų. Neseniai iš vieno ero-planu šoko dvyliką lakunų, kurie visi laimingai nusileido ant žemės. Praeitą sekmadienį, lapkričio 10 d. netoli New Yorko, Roosevelt Field erodrome, kar Amerikos legionininkai minėjo 11-metines paliaubų sukaktuves, be kitų įvairenybių dar kartą čielos grupės lakunų iš ero-planų iššokimas demonstruota. Šiuo syk vienas paskui kitą iššoko net 16 lakunų grupė ir visi laimingai žemę pasiekė. Ši demonstracija buvo begaliniai įdomus ir vaizdingas spektaklis, kurį tėjimo apie 5,000 žmonių minia. Ir šitai įrodo, kad išsigelbėjimas iš sugedusio ero-planu su pagalba parasiutų yra jau veik galutinai tobulas dalykas.

ISSIVERZUS UGNIAKALNIU ZUVO DAUG ŽMONIŲ.

Neseniai Guatemaloje, El Palma apylinkėje, išsiveržė ugniakalnis Santa Maria. Ugniakalnis dabar jau nurimęs, bet vyriausybės atstovas, aplankęs tą vietą, praneša, kad išsiverzimas padaręs daug nuostolių. Nors tikrų žinių dar nėra, nes daugelis vietų dar apsausta karšta lava, bet bendras apskaičiavimas rodo, kad žuvę arti 1,000 žmonių ir medžiaginio nuostolio padaryta už apie milijoną dolerių.

ŠVEICARIJA PERKA 105 EROPLANŲ.

Iš Genevos pranešama, kad Šveicarija sumanius modernizuot savo karinių ero-planų jėgas ir to delei perka 105 naujus ero-planus. Orinių jėgų modernizavimui esą reikės apie 5,000,000 dolerių.

IR VEL „REVOLIUCIJA“ MEKSIKOJE.

Mexico City, lapkr. 11. — Už savaitės Meksikoje įvyksta prezidento rinkimai. Kaip ir visur čia eina tam tikra kampanija už kandidatus į prezidentus. Lapkričio 10 d. Mieste Meksikoje įvyko tarpe dviejų kandidatų frakcijų tikras mušis, kuriame dalyvavo apie 15,000 šio miesto piliečių. Mušy naudota ginklai ir trys žmonės žuvo, o 15 sunkiai sužeista. Susikirtimas buvo toks atkaklus, kad net policija ir ugnagesiaii į besikaujančią minią bijojo maišytis. Vadinas, Meksikoje dar vienas „revoliucijos“ atbalsis pasireiškė, o kol įvyks rinkimai dar gali ir prie tikros revoliucijos prieit. Juk Meksikoje tai būtų visai nestebėtinu pasireiškimu.

„STEBUKLADARIS“ SU TRAUKĖ MINIAS ŽMONIŲ.

Malden, Mass. — Holy Cross Kapynėse yra palaidotas tulas kun. Patrick. Nekurie tikintieji j „stebuklus“, surado, kad minigas kunigas numiręs daras tiesiog „stebuklus“: jei kuris ligonis pro jo kapą praeina ir jį paličia — tuojais „išgyja“. Šią vietą jau lankė daugelis visokių paliegių ir sakoma, jog atlikę augščiaū minimą procedūrą, jie „pagiję“. Šis „stebukladaris“ tiek pagarsėjo, kad lapkričio 10 d. netoli Miesto ir apylinkė susirinko didelės žmonių minios tikslu tą kapą akmenį palieist ir išgyt. Policijai prisiėjo nutart tą akmenį nuo kapų pašalint, idant kapynes apsaugojus nuo neišpasakytų minių susigrudimo.

APIPLĖŠĖ BESILINKSMŲ NANCŪS TURČIUS.

Champaign, Ill., tulas pasiturintis pilietis Henry H. Harris garbei futbolininkų iškėlė didelę puotą savo namuose. I šią puotą sukviets pusėtinai garbingų svečių net ir iš kitų miestų. Puotininkams besilinksmiant, j namus įsiveržė penki banditai ir su revolverių pagalba pradėjo kraustyt svečių kišenes. Nors pašaukta policija j namus pribuvo skubiai, bet banditams pavyko iš svečių kišenių iškraustyt apie \$10,000 ir visokių brangenybių pasiimt už apie \$50,000. Du banditai suminta, bet kitiems pavyko pasprukt.

HARBINE PASKELBTA KARO PADĖTIS.

Tokio, Japonija, lapkr. 7. — Japonų žinių agenturos Rengo pranešimu, Harbine, Mandžurijoje, ir apylinkėse paskelbta karo padėtis. Tai padaryta tuo tikslu, kad esama gandų bukimint Maskvoj revoliucijos sukaktuves, manoma ir čia sukelt revoliuciją. Prie to, sakoma, kad areštuota 73 Rusijos piliečiai, kurie kaltinami kaip suokalbinkiniai.

DAR 42 TEISIAMA.

Rusijos krūvinasis vaju dar nepraėjo. Kaltinamųjų bei įtariamų suokalbiavime priešdabartinę valdžią dar vis su randama. Paskutiniu laiku pranešama iš Voronežo, kad ten teisiamą 42 ypatos tulos reikginės grupės, kuri įtariama kaip kontr-revoliucionė. Klausinėjant vieną įtartųjų tulą Dimitri Parkhomenko jis atsakė: „Aš nieko nežinau. Visagalis Dievas viską žino.“

ARESTUOTA 825 KOMUNISTAI.

Japonijoj nuo praeitų metų eina komunistų medžiojimo vaju. Japonijos spauda apie tai nieko nepranešė, nes buvo draudžiama. Dabar gi valdžia oficialiai praneša, kad nuo kovo mėn. 1928 m. sumedžiota 825 komunistai. Suimtieji formaliai kaltinami del samokso prieš Japonijos valdžią. Sakoma, kad daugelis komunistinių vadų pabėgę į Maskvą. Tarpe suimtųjų yra ir merginų, kurių didžiama yra Rusijos mokyklų auklėtinės.

FRANCIJA BAUGINASI AMERIKOS.

Paryžius. — Francijos senatorius H. Lemery įspėja savo valdžią, kad kuomet prasidės karo laivynų mažinimo konferencija, tai Francijos valdžia neprivalo pamiršt iškelt vieną svarbų klausimą, tai yra, kad Šv. Valstijos bandančios apvaldyt Antantę. Mat, Šv. Valstijos dirbina skersai Atlantį pluduriuojančias ero-planams stotis ir jei tuo klausimu bus tylyma, tai Amerika, anot to senatoriaus, visai netolimoj ateity apvaldys Atlantį.

TARDIEU GAUNA PASITIKĖJIMĄ.

Meš buvomė pranešė, kad Francijos kabinetai sudarė socialistas Dalandier, bet tas pranešimas buvo perskubus ir neteisingas. Francijos kabinetas minimam asmeniui sudaryt nepavyko ir jį sudarė Tardieu. Nors buvo manyta, kad Tardieu kabinetas negalės visai išsilaikyt ir įvykus pirmam parlamento susirinkimui, bus pareikštas jam nepasitikėjimas, tačiau tą pasitikėjimą nauja valdžia laimėjo lapkričio 9 d. gaudama didžiūmą balsų.

KARO PALIAUBŲ MINUTUVĖS.

Lapkričio 11 d. visame pasauly minėta 11-metinės Didžiojo Karo paliaubų sukaktuves. Amerikoje šios sukaktuves ypač žymiai paminėta. Daugely miestų paroduota ir 11 val. porai minučių sulaiykta judėjimas pagerbimui žuvusiųjų kare šio krašto piliečių.

RUSIJOJE NERAMU.

Iš Constanza, Rumunijos, gauta žinių, kad kuomet Maskvoje kilniai minima bolševistinės revoliucijos sukaktuves, Pietinėje Rusijoje sukilė valstiečiai. Gautomis žiniomis, Sevastopolio ir Batuno apylinkėje buvę krūvinių mušiu rusų kariuomenės su valstiečiais.

VINČA PRALAIMĖJO.

Keene, N. H. — Musų korespondentas p. S. J. Kazlauskas mums sekamai apie Vinčos kumštynes praneša: „Lapkričio 7 d. čia įvyko kumštynės Juozo Vinčos su italu Pietro Corri. Publikos buvo prisirinkus pilna svetainė. Publika labai simpatizavo Vinčai ir kėlė dideles ocvacias jam arenoje pasirodžius. Laike kumštynių girdejosi šauksmai: „Juozai mušk“, „numušk gerai“, „surask skaudžią vietą“. Teisybė, Vinčos kovoją gana smarkiai, visada savo priešą puldamas ir iki šeštam rundini nesimatė, kad jis galėtų pralaimėt. Tačiau šiame runde, per Vinčos neatsargumą, nesisaugojant prieš smugių, Corri labai smarkiai ir skaudžiai uždavė jam į pabarzdį. Po šio rundo Vinčai

jau nesijautė gerai. Septintame runde Juozas buvo parbloktas visai skaudžiu kirčiu — nokautu. Atskaičius iki 10-tam, Vinča vis dar nesikėlė, rymodamas ant rankų ir kelių; pakilo tik tuomet, kai sekundantai jam prigelbėjo.

„Publika neatsinešė link Vinčos šaltai ir tuomet kai jis pralaimėjo. Skirstydami žmonės kalbėjo, kad Vinča yra dailus vaikas, dar perjaunas kumščiuotis su gerai prityrusiais kumštinkais, nesisaugoją pavojingų kirčių, puola savo priešą ir tt.

FRANCIJA BAUGINASI AMERIKOS.

Tai antras mūsų Juozuko pralaimėjimas. Žinoma, šitai jo karierai kiek pakenks, bet ir jam pačiam duos pamokų but atsargesniai, kuomet su rimtu priešu susitinka.

Iš Lietuvos

BUS ĮVESTAS PLATUS SOCIALIS DRAUDIMAS?

Vidaus reikalų m-joj ruošiamas socialinio draudimo įstatymo projektas. To draudimo viena dalis — draudimas ligoj jau įvesta ir veikia ligonių kasų pavidale. Dabar turi but išdirbta ir įvesta socialis draudimas 1) nelaimingais atsitikimais, 2) senatvės ir invalidiškume ir 3) bedarbėj.

Šitas draudimas bus privalomas. Lėšos bus gaunamos iš darbdavių ir darbininkų įnašų ir iš valstybės. O draudimui bedarbėj turės daug įnašų ir saivaldybės.

NAUJAS SOCIALINIS DRAUDIMAS BUS ARTIMAS VOKIETIJOS IR KLAIPEDOS KRAŠTO DRAUDIMUI.

Draudimo kasa bus viena visai Lietuvai ir turės skyrius rajonuose.

PROF. VOLDEMARAS GRĮŽTA Į UNIVERSITETĄ?

Buvęs ministeris pirmininkas prof. A. Voldemaras įteikęs paraiškimą grįžt universitetan prie profesuros darbo. Vėlesnį tačiau pranešimai nusako, kad p. Voldemaras į universitetą nepriimtas.

ARTISTĖ KURMYTĖ ISTREMTA.

Pas Dramos artistė O. Kurmytė-Mazurk-vičienė buvo padaryta krata. Ji buvo sulaiykta. Kratos metu, sako, rasta kompromituojančių dokumentų. Kauno karo komendantas ją, kaip pavojingą visuomenės tvarkai asmenį, išsiuntė spalį 8 d. 3 mėn. į Rokiškio apskr. „R.“ rašo, kad Kurmytė vienam augštai stovėjusiam asmeniui buvusi artima. Kurmytė buvo jau pasirošus kelioms dienoms vaidint. Dabar turės ją kitos pavaduot.

ATLEISTA UŽ SĖDEJIMĄ.

Žemės Ukio ministerijos viena valdininkė atleista iš pareigų, kad spalį 9 d. Vilniaus gedulos minutė sėdėjo ir šypojosi, kai tuo tarpu kiti valdininkai stovėjo.

„TAUTOS KELIO“ REDAKTORIUS IŠSIŪSTAS Į BIRŽUS.

Kauno karo komendantu nutarimu, „Tautos Kelio“ redaktorius Algirdas Šliesoraitis už skelbimą visuomenę kurstančių žinių išsiustas 6 mėnesiams iš Kauno į Biržus. Ryšy su redaktoriaus išsiuntimu „T. K.“ redakcijoj padaryta krata.

„Tragingas“ Momentas Lašinių Skutimo Byloje

Del vietos stokos negalėdami paduot visą lašinių bylos eigą, čia perspausdiname iš „Lietuvos Žinių“ tik tą „tragingąjį“ momentą, kuomet kaltinamieji turėjo tart savo paskutinį žodį. Bylos eiga jau baigta, bet, nuosprendžio dar nežinome. Nėra abejonės, kad kaltinamieji žodį, kas jiems priklausio, bent po keletą metų kalėjimo ir gal atlyginimą padaryt Lietuvos valstybei medžiaginių nuostolių.

„Liet. Žinios“ rašo:

Buvo manyta, kad Uk. s-gos lyderiai savo teise mokės pasinaudot ir ta proga pasakys didesles apsiginamąsias kalbas. Nes juk jie kadaise labai mėgdavo kalbēt ir tai gražiai kalbēt. Todel visai suprantamas teisiųjų paskutiniuozu žodžiu teismo salėj susidomėjimas. Nors popietiniuose teismo posėdžiuose kasdien publikos pilna salė, tačiau šiandien paskutiniojo teisiųjų žodžio pasiklausyt susirinko žmonių dar daugiau.

Spaudos stolas įgultas vietinės ir užsieninės presos atstovais. Bet štai Mikšys taria paskutinį žodį.

Jis nedrąsiai, popieriniu veidu, atsikelia nuo savo suolo ir drebančiomis lūpomis mėgina tart bent keletą žodžių — teisingis. Bet kalbė jam užsikerta, truksta žodžių ir, apsišūstęs prakaitą vor ištaria: „Ne, kaltas, prašau išteisint.“ Paskui bejėgiškai, išskleides rankas, kaip sparnus, nusileidžia į suolą.

Draugelis, taip pat neramus ir sujaudintas, paskutiniam žody sako, kad Lietuvos labai daug dirbęs, buvęs Voronežo Lietuvos Komitete tam pačiam, kur ir p. M. Sleževičius dalyvavo, vėliaus ejęs Mariampolės burmistro pareigas.

Dabar jaučiasis taip, lyg suodindą maišą jam kas mautų ant galvos.

Paskui Draugelio balsas pradeda drebēt, su balsu dreba ir barzda, ir augštyn akis pakėlęs, lyg iš dangaus saukdamas pagelbos, taip pat sudrimba į kaltinamųjų suolą.

Tuodu lyderiai, matyt, jaučiasi labai tragiškai.

P. Josiukas, matyt, buvo pasirošęs pasakyt ilgą kalbą, ne taip, kaip Mikšys su Draugeliu kalbēt po 2—3 minutes.

Josiukas išsiēmė iš kišenės popierių ir, j tą popierių retkarčiais pasišūredamas, pradėjo kalbēt.

Pirmiausia Josiukas konstata vo faktą, kad lašinių skutimo byla Uk. s-gai esąs didelis nemalonus. Nermalonu ir jam esą. Josiukui nemalonusai prasideję nuo tada, kai Rutkauskas parašęs laišką j „Šešupės Bangas“. Del „Šešupės Bangų“ buvęs niekis, bet tą Rutkausko laišką greit persispausdino „Lietuvos Žinios“, „Lietuvos Žinias“ užšmeižimą ir už išmislijimą, kad Uk. s-ga skutanti iš lašinių ant spaudus patraukęs ir bylą laimėjęs. Tai esąs argumentas ir kalbąs teisiųjų naudai.

Josiukas visą laiką kalbėjo miksėdamas, kartotdamas beprasms žodžius; mintys be ryšio, sakiniai be turinio. O paskui ilgai nutilo ir pradėjo smarkiai ausuot. Sužekčiojo. Paskui ištarė kelis beprasmsius žodžius, o paskui, kumštims trindamas ašaras, lašinių erojus balsu pradėjo verkt... Kukčiodamas.

Taip karštai Josiukui verkiant susigraudino ir Mikšys su

Eliziejum Draugeliu. Pradėjo ir juodu ašaras šluostytis. Nežinia, ar juodu savęs galėjo, ar Josiuko. O Josiukas verkė.

Teisiamųjų suole jis sukėlė kapų nuotaiką. Lyg būtų kas laidojama. Visi teisiemieji nuiliudę, galvas nuleidę.

Prof. Beliackinas, klausydamas užpakaly koncerto, žiūrėjo šnairomis į teisiamausius ir padarė labai išsigandusią veido miną.

Tumėno visai nebuvo. Tokioj liudnoj atmosferoj praskambėjo Bern. Sakalausko paskutinis žodis.

Iš visos lašinių skutikų kompanijos tiesiausiu žmogum išrodo vis delto Ber. Sakalauskas. Kalbė atvirai, nesuktai. Sakau, esu kaltinamas už sukčiavimą ir turiu but nubauistas.

Uk. s-gos jis buvęs pasiustas grupės žmonių, kad iš Uk. s-gos išstumtų kun. Vailokaitį.

Sakalauskas apgailestauja, kad teisman nestojęs gen. Daukantais. Esą Daukantais daug įdomių dalykų būtų galėjęs pasakyt. O Seime Daukantais Uk. s-gos frakcijos pasitarimus tvirtinęs, kad j sutartis nereikia kreipt dėmesio.

Sakalauskas nupasakojęs, kaip kun. Vailokaitis jį apgavęs.

Vailokaitis siulydamas Sakalauski kaip Uk. s-gos Preksk. dir. lašinių, tvirtinęs, kad lašiniai supirkti Panevėžio apygardoj, ir Sakalauskas sutikęs iš kun. Vailokaičio priimt 17 vagonų lašinių.

Tik vėliau Sakalauskas sužinojęs, kad lašiniai yra ukrainiški ir kun. Vailokaitis j negražiai apgavęs.

Sakalauskas manąs, kad didžiausias lašinių aferos kaltininkas esąs kunigas Vailokaitis. Jis buvęs aktingas Uk. s-gos narys ir su s-ga korėjęs, tą daręs.

Sakalauskas sako, kad kai Uk. s-ga pirkus lašinių partijas Hamburgėje ir Rygoj, tie lašiniai greičiausiai, jau senai buvę nupirkti kun. Vailokaičio.

Juk kun. Vailokaitis nuo lašinių neatstojęs.

Mariampolėj — lašiniai sukrauti Uk. banko sandėliuos ir tiesioginėj ukio banko direktoriaus Bergo priežiuroj. I šiaulius atgabentus lašinius globojęs taip pat ukio bankas. Žodžiu, paskui lašinius visur sekiujo Ukio bankas, kun. Vailokaičio vedamas.

Todel Ber. Sakalauskas ir manąs, kad didžiausias žuvies prokuratūrai nesisekė sugaut. Kaltinamųjų suolan kol kas kun. Vailokaitis nepasodintas.

Sakalauskas užsimena ir Uk. s-gos nuopelnų kultūriniam Lietuvos gyvenime. Tą Uk. s-gos taurumą ypačiai pabrėžęs adv. Stankevičius. Sakalauskas ir gi manąs, kad Uk. s-gos nuopelnai mūsų tautai ir valstybei esąs nemaži, o didžiausias Uk. s-gos nuopelnas kultūriniam Lietuvos gyvenimui — tai draugiški vėkseliai.

Del draugiškų vėkselių ir teisiamaus praradęs visą savo judomąjį ir nejudomąjį turta.

Trint galvoj, kas augščiau išdėta, teisiamaus ir prašys jam bausmę sušvelnint ligi minimumo, jei teismas ras galimu, tai ir visai išteisint.

Sergėjus Josiukas, Frizinskis ir Bergas kalbų nesakė, o tik keliais žodžiais prašė teismą, kad juos pripažintų nekaltais ir išteisintų.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas. Leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožūros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJOS.

Su šio lapkričio mėnesio pradžia prasidėjo SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos. Nekurios kuopos gal jau bus nominavę kandidatus į Pildomąją Tarybą iki šis mūsų straipsnelis bus išspausdintas „Tėvyneje“. Tačiau kaip visuomet, taip ir šiame, milžiniška didžiūma SLA. kuopų nominuos kandidatus į Pildomąją Tarybą priešmetinuos, gruodžio mėnesio, susirinkimuose. Šiuose susirinkimuose paprastai kuopos renka valdybas sekamiems metams, tad yra progos susaukti didesnius kuopų susirinkimus. Todel labai gerai daro tos kuopos, kurios stengiasi kuodaugiau sia savo narių sutraukti Pildomosios Tarybos nominacijoms ir rinkimams.

Kiekvienas SLA. narys turi teisę nominuoti į Pildomąją Tarybą tokius kandidatus, kurie sulig jo sutratimo yra tinkamiausi S. L. A. veikėjai užimti tuos svarbius ir atsakingus pareigas, kurie galės sugabiai ir atitinkamai vesti ir tvarkyti plačius ir komplikuotus organizacijos reikalus. Laisvas ir nevaržomas balsavimas yra neginėjama SLA. narių teisė savo organizacijos valdymui.

Čia pat kuomet organizacijos nariai turi neginėjamas teises savo organizacijos valdymui ir tvarkymui, tai kartu iš jų teisių išplaukia nariams ir privalingos pareigos. Pirmiausiomis privalingomis narių pareigomis yra dalyvauti nominacijose ir rinkimuose ir savo balsu prisidėti prie viršinių išrinkimo. Antros svarbi pareiga, tai balsuoti tik už tokius SLA. veikėjus, kurie savo darbais ir gabumais jau įrodė nuožūrumą ir kompetentiškumą organizacijos reikalus. Narių pareiga pirmon vieton statyti savo organizacijai labą ir jos ateitį, o ne tarnauti partijų ir grupių interesams Susivienijime. Prisiunčiant šito pamatinio principo organizacijos tvarkyme, visų narių privalumas balsuoti tik už pačius geriausius kandidatus Pildomajai Tarybai sudaryti. Už tokius kandidatus, kurių kompetentiškumas organizacijos reikalų vedimui yra neabejotinas.

Kiekvienas SLA. narys privalo atminti, kad mūsų Susivienijimas yra milžiniška organizacija, todel ir jos reikalai yra platūs ir komplikuoti. Šiandien jau neužtenka vien gero ir teisingo žmogaus, vien gerų norų Susivienijimo reikalų vedimui ir tvarkymui. Atsako-

mingieji SLA. viršinių urėdai jau reikalauja tokių žmonių, kurie turi tinkamą prisirengimą ir gabumus administracinę ir finansų tvarkymo plotmę. Daugeelis SLA. narių mano, kad, pavyzdžiui, SLA. Iždininku užtenka išrinkti vien teisingą ir gerą žmogus, visai nežiurint į jo privalumus kaip finansininko. Pasitaiko, kad grupelės SLA. narių stato šitam svarbiam urėdumui paprastą dirbtuvės darbininką, kuris vos vardą pavardę tegali pasirašyti. Labai klaidingas tokis SLA. narių supratimas. Tai reiskia tą patį, ką statyti į banko vedėjus paprastą dirbtuvės darbininką, net savo prigimto kalboj žmoniškai rašyti nemokantį. Tas pats galima pasakyti ir apie Sekretoriaus ir dalinai Prezidento urėdus. Bet ir kiti Pildomosios Tarybos narių urėdai yra lygiai svarbūs, nes jie visi turi lygų balsą organizacijos reikalų vedime ir tvarkyme ir visi tam tikras svarbias ir atsakingas pareigas reiskia.

Todel SLA. nariai neprivalo žiūrėti į Pildomosios Tarybos rinkimus tarsi į kokią žaislą, kurio galima patenkinti savo draugų ar partinių grupelių ambicijas. Rinkimai viršinių paliečia pačius svarbiausius ir pamatinius organizacijos reikalus. Nuo centralinių organizacijos viršinių priguli visa jos tvarka, visų reikalų vedimas, milijoninių organizacijos finansų tvarkymas. Todel SLA. nariai privalo rimtai ir apgalvotai šitas svarbias savo pareigas atlikti. Visuomet privalo vaduotis Susivienijimo gerovės ir jo ateities principu, o tuomet nei vienas nesuklys ir naudingus organizacijai viršinius išrinkti.

SUŠVELNINTAS NUOSPRENDIS PRA-LOTUI OLŠAUSKUI.

Kauno Apygardos Teismas pripažino, kad pralotas Konstantinas Olšauskas pasmaugė savo meilužę Ustjanauskienę Birštone ir užtai teismas nubaudė pralotą 8 metais sunkių darbų kalėjimu. Bet atsižvelgdamas į pral. Olšausko „didelius darbus tėvynės labui“, ypatingai „švietimo srity“, teismas tą bausmę sumažino dviem metais ir priskaitant pusę metų išsėdėtų kalėjime prieš teismą, pasilikio dar Olšauskui atbūti sunkių darbų kalėjime penki ir pusė metų.

Vadinasi, ir taip švelni bausmė už žmogžudystę dar žymiai sušvelninta. Mat teismas, sulig nuteistojo gynėjo advokato Leono prašymo, pritaikė pral. Olšausko nusikaltimui daug švelnesnį baudžiamųjų įstatymų paragrafą vieton, kuriuo pasiremiant jis buvo kaltinamas ir kuris taikomas sąmoningai papildžiusiems žmogžudystę nusikaltėliams. Tačiau pralotas Olšauskas nepatenkintas nuosprenžiu ir Lietuvos laikraščiai praneša, kad jis apeliuosias į Vyriausįjį Tribunalą. Taip pat laikraščiai praneša, kad ir valstybės gynėjas nepatenkintas mažumu bausmės pral. Olšauskui ir todel apeliuosias irgi į Vyriausįjį Tribunalą.

Kuo baigsis Vyriausiam Tribunaile ši tokio didelio

sujudimo sukėlusį Lietuvos visuomenėje pral. Olšausko byla, mums visai nesvarbu. Kaip lygiai nesvarbu ar nusikaltėlis sunkiai ar lengvai nubaustas. Ne mūsų reikalas kištis į Lietuvos teismų jurisdikciją. Šioje byloje svarbiausiu dėsniu yra principas. Teisingumo principą Lietuvos teismas patenkino. Nežiurint to, kad teisiama-sis yra stambus galingos Lietuvos kunigijos šulas, kad jis turi nemažą protekciją ir politinėse sferose, visgi pral. Olšauskas pripažintas kaltu žmogžudystėje. Tai didelis laimėjimas teisingumo principui.

Po šito teismo nuosprenžio negalės taip drąsiai ir garsiai šukauti tikybės skraiste besidaburiantis Lietuvos politikieriai, kad tik katalikybės principas palaido žmones dorovės ribose, kad tik „katalikiškoji dora“ yra vadovaujantis žmonijos gyvenime dėsniis ir kad visi „bedieviai“ yra nedorybių ir gyvenimo puvečių platinotjai. Akyvaizdoje pral. Olšausko bausmas prasikaltimo, šita kunigijos ir jos tarnų numylėtoji giesmelė netenka svarbos ir prasmės net tikinčiosios visuomenės akys. Paprasčiausiam žmogui dabar bus aišku, kad net žymus „katalikiškos doros“ apaštalas. papildė tokių bausių prasikaltimą, kokių labai maža žmonijos gyvenime pasitaiko.

Butų naivu ir neteisinga kaltinti ir smerkti visą Ry-mo katalikų kunigiją ir pačią tikybą del vieno praloto Olšausko papildyto žmogžudystės. Bet gi šis teismo pripažintas faktas išmuša ir kunigijai ir jos tarnams pagrindą iš po koju niekinimui ir smerkimui visų laisvos minties žmonių, kuomet jų tarpe bent vienas asmuo papildo daug mažesnius už pral. Olšausko prasižengimus. Nei jokia tikyba, nei jokių kitų idėjinų organizacijų principai nemokina savo pasekėjus blogai elgtis ir piktus prasižengimus pildyti. Tačiau nėra tokios tikybos ar tokios idėjinės organizacijos, kuri būtų laisva nuo savo pasekėjų papildytų piktadarybių. Todel nei viena organizuota žmonių grupė neturi teisės save skaityti visų dorybių pagrindu ir kitas žmonių grupes niekinti.

Kaip dabar skaudu pral. Olšausko idėjiniam draugams nukęsti daromus jiems priekaištus del jų draugo papildytų piktų prasižengimų, taip pat esti skaudu ir kitų įsitikinimų žmonėms, kuomet kunigija ir jos tarnai vardan tikybės niekina visus tų idėjų žmones, kurių vienas prasižengimą papildė. Kulturingi žmonės kaltina ir pasmerkia tik pačius katalikus ir visai neklaido tikybų ir idėjinų organizacijų, prie kurių prasižengė.

KEISTA ŽMOGAUS PSYCHOLOGIJA.

New Yorko miesto burmistro ką tik praėję rinkimai parodo kokia keista psichologija valdo Amerikos piliečius. Prieš rinkimus New Yorko spauda vien balsu tikrino, kad iš visų kandidatų tik vienas Socialistų Partijos kandidatas ir miesto burmistras, Norman Thomas, rodo visuome-

nei konstruktyvius planus miesto reikalų tvarkymui, kad jis yra nuožūrus ir inteligentiškas žmogus ir už visus kitus kandidatus visais žvilgsniais stovi visa galva aukščiau. Spauda taip pat pripažino, kad jo kaip socialisto nereikia bijoti, nes jo visas nusistatymas ir skelbiami planai miesto reikalų tvarkymui reiskia net konservatyvi liberalizmą. Apie per porą savaičių laiko prieš rinkimus spauda p. Thomas idealizavo kaip tinkamiausį kandidatą į tą atsakingą urėdą.

Tuo patim laiku visa spauda gana aštriai kritikavo dabartinio New Yorko burmistro Walker'o administraciją, išrodydama visas jos klaidas ir paties burmistro nepaisymą miesto reikalų ir visišką atsidavimą demokratų partijos centro — Tammany Hall kontrolei. Amerikų laikraščių editoriaiuose reiskiamos kritikos yra rimtos ir pamatuotos.

Čia pat neveizint to viso, rinkimų dienų piliečiai pasirodė vien partiniais vertėnais. Už dabartinį burmistrą Walker'į paduota balsų 865,549, o p. Thomas surinko vos 174,931 bal. Taipgi republikonų partijos kandidatas La Guardia, kuris net pačiose republikonų sferose pilnai šilto pritarimo neturėjo, ir tai surinko 368,384 balsus.

Tiesa, socialistų kandidatas gavo daugiau balsų, negu bi kuris šios partijos kandidatas yra gavęs New Yorke bi kuomet. Bet akyvaizdoje nuožūrdaus ir rimto spaudos pritarimo p. Thomas kandidaturai, New Yorko piliečiai parodė, kad jie tarnauja partijoms ir kandidatų kvalifikacijų net į atsakomiausius valdiškus urėdus visai nepaiso. Todel ir nenuostabu, kad turime pigios rušies politikierių sudaromą valdžią. Kokie piliečiai-balsuotojai, tokia ir jų išrinkta valdžia.

Ivairios Pastabos

SUSTABDOMA „VILNIAUS ŠVIESA“.

Dr. D. Aiseikos leidžiamas Vilniuje mėnesinio žurnalo „Vilniaus šviesa“ redakcija paskutiniam numerį praneša sekama:

„Del medžiaginių sunkenybių ir tos aplinkybės, kad artimoj ateity, kaip teko sužinoti, pradės eiti naujas publicistinis laikraštis, „Vilniaus šviesa“ pasirodo gal jau paskutinį kartą.“

Taip pat „Vilniaus šviesos“ administracija praneša skaitytojui domei, kad ji su visais peneratoriais, kurie yra užsi-mokėję už visus metus, pasirūpins atsilyginti knygomis, laikraščiais arba net ir pinigais, jei kurie to pareikalauja.

Gal, kad del medžiaginių sunkenybių šis įdomus ir naudingas pažangiosios Vilniaus lietuvių visuomenės organas turi sustoti. Tai buvo rimtas demokratinės pakraipos laikraštis. Gal gi jo vietą užims žadamas leisti naujas publicistinis laikraštis?

NESAMONIŲ AUTORIAI.

Klerikaline spauda vis dar negali užmiršti to fakto, kad Dr. J. Šliupas priėmė šliubą katalikų bažnyčioje. Rodos, „atsivertimu“ tokio didelio „bedievio“, kaip Dr. Šliupas, save „katalikiška spauda“ vadinanti

ŽMONIŲ SVEIKATA. Visus šiam skyrimi skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

NEURASTENIJA ARBA PRIEPUOLA. (Sutrumpinta Dr. Ambraziejūtės-Steponaitienės radio paskaita).

Kalbant apie nei rasteinių arba nervų ligas, reikia pirma žinot kas tai yra nervai. Žmogaus kūnas taip surėdytas, kad nėra tos kuno vietelės, kuri nebūtų sujungta nervais su galvos smegenimis. Jeigu kurioj nors kuno daly šis ar tas įvyksta, tai tos kuno dalies nervai tuoj praneša smegenims, o smegenis daro atsakančią išvadą. Be galvos smegenų kūnas negali nei judėt, nei ką nors jaust. Jeigu išpiaustinėt nervus ir juos pažiūrėt, tai pamatysime, kad nervai panašūs į baltas gysleles. Nervų šakos kaip ir kraujos gyslos buna įvairaus dydžio. Kuno dalių gilumoje nervų šakos susijungia į stambesnes nervų šakas, jeina į nugarkaulio smegenis ir pasiekia galvos smegenis. Nervai pasiskirstę savo darbą. Vieni nervai perduoda tik skausmą, kiti vien temperatūrą: karštį, šaltį, treti valdo vien kuno judėjimą ir tt. Visi nervai savo užduotį atlieka greitai, tvarkingai tik tada, jeigu patys nervai, o taip pat ir galvos smegenys visiškai sveiki ir tvarkingi. Tokios nervų ligos, kada buna sugadintos pačios nervų šakos, vadinasi tikromis nervų ligomis. Yra kita nervų ligų rūšis, kuomet patys nervai buna visiškai sveiki, tik nervai savo užduotį atlieka netvarkingai, netiksliai, iškraipytai; ši nervų ligų rūšis vadinasi neurastenija. Tai nervų darbuotės betvarkė pasireiskia per daug greitai nervų susijaudinimui, iškraipytai arba apgaulingais pajautimais. Neurastenija susergama tada, kaip įvyksta nervų tinklo nusilpimas, nervų nualinimas. Svarbiausia priežastis tai įgimtas, paveldėtas nervų tinklo silpnumas. Neurastenikų giminėje išvien randame mažiau ar daugiau nervinių pasireiskimų ir įvairių dvasios ligų. Vaikai, gemantieji iš tėvų neurastenikų paveldėja silpnus nervus, jie paugėję greitai suserga neurastenija. Toliau prie neurastenijos vedą gyvenimo aplinkybės, rūpesčiai, kova už buvį, nuolatiniai nepasisekimai darbe ir užmąnyuose, dažnos nelaimės, išgytys, girtuokliavimas ir tt. Pasižymi lengvos ir sunkios neurastenijos rūšys. Lengva neurastenija ne ką skiriasi nuo sveiko žmogaus. Sergantieji lengva neurastenija tik greitai susijaudina, bendrai karšti žmonės, jie greitai supyksta ir greit atsileičžia, greit įsižeidžia, ką nors pasakodami jie ar perdeda ar nedadedą; lėti neurastenikai labai įspudingi, jie labai jautrūs: pamatę kitus

verkiant ir jie verkia. Prisiškai ydami nuo išsišokimų, lengvi neurastenikai gyvena sau kaip sveiki žmonės. Sunki neurastenija jau bus didelė liga, sunkus neurastenikas stačiai nelaimingas žmogus. Jų ligą sveikiems negalima ir įsivaizduot. Ypač jiems sunku, kad aplinkiniai žmonės jų neužjaucia, neskaito juos ligoniais, laiko ant juoko.

O neurastenikai kenčia daug, begalo daug. Jie labai greit susijaudina ir susierzina. Visoki atsitikimai, kad ir patys menkiausi, jeigu tik jie neatsako ligonio norui ir upui, juos blogai veikia. Ligonius erzina žmonių kalba, bet koks užesys, ar bildesys.

Dirbant darbą, jeigu kas nepasiseka, jie tuoj erzinaisi ir karščiuojasi. Ir svarbiausia tas, kad erzinaisi visai del menkelių. Daugelis neurastenikų buva labai pikti. Tiesa jų piktimas greitai atslugsta. Bet del menkelių greitai įsižeidžia ir užsiagauna. Kiti piktumą parodo ir veiksmais: ima peštis, ar daužyt daiktus, mušt gyvulius.

Kaimietišs neurastenikės piktumą dažnai nuo gydytojo užslepia. Klausinėjant apie jų ligą, jos pasisako esą nepiktos.

Mat, kaimo pikta šeimininkė ar pikta mergina — negarbė.

Tiesa, kiti neurastenikai ir nepasižymi pik-tumu, jų nerivškumas kitu kuo pasireiskia.

Neurastenikai greit nusigąsta. Užtat šią ligą kaimuose žmonės vadiną priepuola. Prie-puola reiskia nusigandimo liga. Mažiausias stulkelėjimas, ar susibeldimas neurastenikus nu-gąsdina.

Neurastenikai kartais bendrai bijo. Vieni neurastenikai bijo vienumos, kiti bijo išeit į gatvę, nes jiems rodo, kad juos tuojau pervažiuos automobilis, treti bijosi eit į žmonių draugiją, nes jie mano, kad prie žmonių su jais pasidarys tuojaus bloga.

Neurastenikai kartais per daug nepasitiki žmonėmis ir įtaria juos. Buna neurastenikų, kuriems atrodo, kad visi žmonės vagys ir sukčiai ir kad su žmonėmis visai negalima dirbt.

Kiti neurastenikai per daug nepasitiki patys sau. Jeigu jie ką nors padaro, tai po kelis kart turi patikrint ar tikrai taip, o ne kitaip yra. Jie išeidami iš namų po kelis kart sugrįžta ir tikrina, ar gerai užrakino duris, nors atsimena, kad duris uždarė kaip reikiant.

Kitiems neurastenikams atrodo, kad jų rankos vis nešvarios ir amžinai mazgoja rankas. Per dieną plauja kokią šimtą sykių.

(Daugiau bus)

klerikalų laikraščiai turėtų ir todel nenuostabu, kad jie juo-kiiasi. Bet kuomet patys laisvamaniai išjuokia tose sąlygose patekusius laisvamanius, tai daugiau nei keista. Pavyzdžiui, mūsų bolševikai, kurie save skaito didžiausiais laisvamaniais, nuožūrdžia padeda kunigijai Dr. Šliupą išjuokti ir dar šlykščiau už kuniginius laikraščius tą seną lietuvių veikėją niekina ir šmeičia.

Vedybos nėra žaiskas, nes jos sudaro šeimų gyvenimui pagrindą, sudaro rimtą atsakomybę prieš vaikus. Kuomet Lietuvos įstatymai civilinės moterystės nepripažįsta, tai kad ir užsieny Lietuvos piliečiai priėmė civilinę moterystę, sulig Lietuvos įstatymų skaitosi nevedė. Tokią civilinai apsiavedusią porą kiekvienas gali kolioti paleistuvingą gyvenimą vedančiais, tokios poros kudukius gali vadinti mergvaikiais ir negali kreiptis teisman apgynimo ieškodamas. Nesa ir patys Lietuvos įstatymai civiliniai vedusius žmones ir jų vaikus tokiais laiko. Dar daugiau. Čia jeina ir turto paveldėjystės klausimas. Pavyzdžiui, susitara Lietuvos piliečiai išvyksta į kitą valstybę ir tenai prima civilinę moterystę. Sulig Lietuvos įstatymų paveldėjystės teisės neturi nei vyras, nei moteris prie viens kito turto. Tokios poros vaikai irgi neturi paveldėjystės prie tėvo turto. Jei vyras pasimirtų, tai jo turta paveldėja artimiausi giminės, bet ne jo moteris ar vaikai. Nepripažįstanti civilinės moterystės įstatymai visur ir visuomet žiuri į civiliniai vedusios poros gyvenimą kaip į paleistuvių gyvenimą. Todel Lietuvos piliečiams ir lieka vienas iš dviejų: arba visai nesivesti, arlygos laisvamanų išjuokimui

ta legale tvarka. O vienatinis legalis apsiavedimo įstatymas Lietuvoje — bažnyčia.

Akyvaizdoje tokios Lietuvos įstatymais vedybų klausimu sudarytos padėties laisvamanais gali juoktis tik tas, kuris nenori ar nepajęgia į šį svarbų klausimą įsigilinti.

PADIDĖJO MILIONIERIŲ SKAICIUS.

Vašingtono statistikos skelbia, kad 1927 metais nu įėję taksus užmokėjo 290 piliečių, kurie turėjo per metus įėję milijoną dolerių ir daugiau. Milionierių skaitlius 1927 metais padidėjo 59, kurių yra 26 moterys, iš jų trys nevedę merginos. Daugiausiai milijonierių turi New Yorko valstija, net 136 milijonierius. Sekanti yra Pennsylvania valstija su 36 milijonieriais. Illinois valstija turi 25 milijonierius. Kitos valstijos mažiau, o garsioji Connecticut valstija turi tik vieną milijonierių.

Be reikia atminti, kad čionai minimi tik tie turtuliai, kurie turėjo milijoną dolerių ir daugiau metinių įėję. Tie milijonieriai, kurių turtas išneša milijoną dolerių ir daugiau, bet jie neturėjo milijono dolerių metinių įėję, tai čionai jie nepri-skaityti. Todel milijonierių skaitlius Jungtinėse Valstijose yra žymiai didesnis, negu čionai paduotos skaitlinės rodo.

Vis tik įdomu, kad nežiurint gana sunkių darbininkams laikų Amerikoje, milijoninėms įėj-gomis į metus milijonierių skait lius kas met didėja. Vadinasi, kai kam Amerikoje tikrai yra Vašingtono republikoniskų ponų skelbiami gerbuvio laikai. Tik ne darbininkams tie gerbu-vio laikai žydi.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net mižniū stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Apskričiai, Jaunuoliai ir Paskaitos

Jau kelias atvejais „Jaunimo Keliose“ skaičiau raginimus jaunuoliams rengt paskaitas. Ar bent viena jaunuolių kuopa kokias nors paskaitas surengė — pastebėt neteko. Manau neklysiu pasakydamas, kad nė viena kuopa paskaitų dar nesurengė. O geras, išties, dalykas tos paskaitos jaunuoliams! Aš žinau, kad mūsų jaunimas, einas į augštesnias mokyklas, visokių mokslų įgauna tiek ir tiek. Bet tikrai žinau, kad apie Lietuvą, lietuvių tautybę pamokų jie arba gauna mažai arba visai negauna. Todėl ir paskaitos tais klausimais jaunuoliams būtų begaliniai reikšmingos. Juk ar yra toks pasaulis žmogus, kuris nenorėtų žinot, iš kur jis yra kilęs, kas jo tėvų gimtinė? Veikiama?

Nėra. Tokių žmonių jaunuolių ir pas mus nesiranda. Žinoma, jie tais nežinotais yra tik todėl, kad neturi reikiamos progos. Jei ji būtų — jaunuoliai ja labai pasinaudotų.

Neseniai skaičiau „Tėvynėje“, kad kai kurie SLA apskričiai rengia tulsis klausimais paskaitas. Man čia ir kilo mintis, ar tie apskričiai negalėtų ir jaunuoliams iš Lietuvos istorijos paskaitų surengt? Žinoma, tokios paskaitos turėtų būti angli kalba, nes daugelis jaunuolių lietuviškai (bent nuosėkliai) nesupranta. Prelegentų iš pačių jaunuolių profesionalų (gydytojų, advokatų, inžinierių) nestokotų. Medžiagą paskaitų prirngimui būtų galima gauti iš lietuviškų veikalų. Prie to yra ir angliškų veikalų, iš kurių tokias paskaitas būtų galima prirngt.

Todėl apskričiai, rengdami paskaitas suaugusiems, neužmirškite ir mūsų, surengkit bent vienu kitu klausimu paskaitėle savo ribose ir jaunuoliams. Klausytojų turėsite. Bus ir naudos: galėsite gauti ir jaunuolių ir organizacijų ir bendrai jaunuolius pamokinsite to, ko jie neturi progos kitur išmokyti.

Jaunuolis SLA. Narys.

Pavyzdingi Jaunuoliai

Aš pažįstu du jaunuolių — broliuką ir sesutę. Jiedu yra dar jauni, vos spėjė aštuonioliktus prabėgt. Jiedu yra mūsų organizacijos nariai. Ir tiesą reikia sakyti, tie du jaunuoliai — Antanukas ir Onutė (mes juos tik tokiais mažais vardais vadiname) — yra daugeliui jaunuolių pavyzdžiu.

Pažįstu juodu iš pat jaunųjų dienių. Kai tik Antanukas pradėjo gerai lietuviškai kalbėti — tėvelių pamokintais lietuvių parengimuose gražiai deklamavo. Kai tik pramoko pianu skambinti — Onutė visuomet lietuvių rengimuose koncertuose dalyvauja. Išsyk, kai jie dar maži buvo, atlikdavo tik mažus darbelius. Jiems augant ir jų darbai užaugo. Šiandien gi Antanukas yra mūsų kuopos sekretoriu ir geru darbuotoju. Ir jo ne tik mūsų kuopoje pilna; jį rasi visame lietuvių gyvenime: ką lietuvių rengia, kur kokia pagalba reikalinga — Antanuką visur rasi. Onutė, reikia sakyti daili mergaitė — taip pat yra veikli. Ji dabar lietuvių koncertuose pianu skambina ir dabar visur savo patarnavimu lietuviams gelbsti.

Todėl man ir išrodo, kad šie jaunuoliai, lyg kokie senovės trubadurai savo dainomis, savo jaunais darbais eina į mūsų gyvenimą ir neša tą taip reikalingą šviesos kibirstelę.

Norėjęsi man čia ir jų pavardes pamint. Bet, kartą jų atsiklausus, jie man pasakė: „Mūsų pavardės yra tokios, kaip ir daugelio žmonių. Jų minėjimas didelės svarbos nesudarys. Svarbu tai, ką mes veikiame ir ar mūsų veikiami darbai yra naudingi.“

O, kaip laiminga mūsų išėvija būtų, jei daugiau tokių Antanukų ir Onutė rasti! Tuomet visi mūsų tautiniai darbai-darbeliai būtų nuveikti. Jums, gerbiamieji seni darbuotojai, tuomet jau nereiktų aimanuot, kad šis ar tas darbas apleistas, kad šis ar tas dar nepraadėtas. Tuomet mes, jaunieji, visus darbus veikume ir nuveiktume.

Daugiau tokių pavyzdžių jaunu-

lių! Daugiau tokių auksaširdžių mergaičių ir bernaičių!

SLA. Narys Petrukas.

Gintaras

Ne tik lietuviams, bet ir bendrai moterims, kartu ir amerikietėms, mėgsta gintarą puošti. Daugelis mūsų jaunų skaitytojų mergaičių išdidžiai gintarą pasi-puošia, bet ne visos jos žino, iš kur tas gražus papuošalas paeina. Todėl pasis-kaitykite, ką Esmaitis apie gintarą pasakoja.

Gintaro randa Baltijos juroje. Jis esti tamsiai ir šviesiai geltonas. Gintaras gana trapus, bet jis galima piauštyti ir dailint. Iš jo daro visokių smulkių dalykėlių: karielių, tabokinių, sagų, peiliams kriaučių ir daugybę mažozių. Gintaro ruktimis šilkus baltina, o jo alyva tinka geriausiems lekeriams daryti.

Baltijos pajury paprastai randama nedidelių gintaro gabalėlių, bet kai kada pasitaiko rast ligi 8 kilogramų dydžio.

Gintaro atsiradimas šitaip aiškina-ma. Senovėje tie žemės plotai, kur dabar lūliuoja Baltijos jūra, buvo sausai ir juose augę spygliuočių medžių girios. Tie medžiai būvė labai deringi (smalgingi). Kai juos sužeisidavo, ar viršūnę nulaūzdavo, tai iš jų daug dervos pritekėdavo. Ore derva kietėjo ir ilgai gintaro gabalais pavirto. Gintarą vanduo nunešė į artimiausius ežerus ir suguldes sluoks-niais. Į tekančią iš medžio dervą dažnai pakliudavo vabzdžių ir nedidelių augalų dalelių: žiogelių, uodų, žiedų, lapų, šakelių ir tt. Dabar randa gintarų gabalė-liuose įvairių vabzdžių ir augalų dale-lių.

Vienas mokslininkas, paėmęs į ranką gintaro gabalėlį, šitaip prabilo: „Kad tu, gintarėli, galėtum kalbėti, tai mūsų ži-nios pasikeistų!“

Gintaro ne tik jūra išmeta, bet ir žemėse jo randama. Prusose gintarą pagarsėjusi Palmininkų kasykla. Ten jau prieš 50 metų gintarą pradėjo kast. Kasmet jo iškasama keliolika tukstančių kilogramų. Karaliaučiaus mieste yra di-delė dirbtuvė, kur iš gintaro dirba visokių daiktų. Mokslui tinkamus gintaro gabalus atideda skyrium. Šalia žemė-tyros mokyklos muzėjyje yra gintaro pa-roda. Čia galima pamatyti gintaro gaba-lių su senovinių gyvulių ir augalų lieka-nomis: žiogais, musėmis, vorais, lapais, šakelėmis ir tt. Toj parodoj yra senovės pušies gabalas ir šalia jos — kankorė-žiai, kuriuos rado išlikusius bekasdami gintarą. O vabalų ir augalų liekanos pri-mena mums gilia senovę.

Gintarinius daiktus ne vien Lietuvo-je, bet ir toli už jos sienų vartoja. Dau-giausia gintaro išveža į rytų kraštus: Kiniją, Japoniją, Indiją, Egiptą. Sako, kad senovės Romos valstybėje gintaras būvęs už auksą brangesnis. Jį ir vadine „šiaurės auksu.“ Dabar gintaras nelabai brangus. Tik rytų kraštuose dar ligi šiol už jį brangiai moka. Iš Prūsų kas-met išvežama apie keturis šimtus tuk-stančių kilogramų gintaro.

Edmondo de Amiči.

Mokykla

(Laiškas)

Spalių 28 d., penktadienis.

Tai tu nenoroms mokaisi, mielas Enriko... Tavo motina sakosi dar nemačiusi tavo žvalgų ir linksma einant į mokyklą, kaip kad aš norėčiau. Klausyk. Jei tu neitum į mokyklą, kokios skurdžios ir tuščios būtų tavo dienos! Po savaitės panorėtum jau į mokyklą grįžti. Imtum nuoboduliu sirgt, visai nuliustum; iš gėdos tau ir dykinėt būtų nemalonu. Dabar jau visi mokosi, Enriko! Išidėmėk. Darbininkai, po sunkaus dienos darbo, dirbė išties savaitę, vakarais mokykloje mokosi. Moters ir vaikai sek-madieniais į mokyklą eina mokytis. Ka-reiviai, grįžę iš savo darbo priilgę, stve-riasi bet gi knygų ir sąsiuvinų. Pagal-vok! Aklieji, nebyliai, kaliniai — visi mokosi rašyti ir skaityti.

Rytmetį, eidamas į mokyklą, atsi-mink, jog tą valandą tame pat mieste trisdešimt tukstančių tokių pat, kaip tu,

vaikų lygiai imasi mokslo. Maža to: prisistatyk sau visų žemės rutulio šalių be-galo didelę daugybę vaikų, kurie, galima sakyti, tuo pat metu, lygiai kaip ir tu, bėga į mokyklas: tamsiuose sodžiuose, dideliuose miestuose, pajuriuose ir paežeriuose saulės spindulių kaitinami, kiti — šalyse, amžinai paskendusiose rukuose. Jų vieni slenka į mokyklas lai-veliais, išrėžytais po visą šalį kanalais, kiti tyrumose — arkliais, kiti, kur pilna sniego, rogėmis. Slėniais, per miškus ir upes, kalnų takeliais, pavieniui ir bu-riais, knygomis nešini, įvairių įvairiau-siai apsitaisę, įvairiai kalbą — eina jie visi į mokyklas mokytis... Į Rusijos mok-kyklas, sniego užpustytas, į Arabų, pal-mių palapinėse prisiglaudusias!.. Milio-nai, milijonai vaikų! Mokosi jie įvairiais budais, bet visi to pat. Prisistatyk sau visų šalių ir tautų šį vaikų skruzdėlyną, prisistatyk sau visą šitą judesį!.. Enriko, tu ir gi dalyvauji jame! Gerai išidė-mėk: jei tik sustotų ejęs vaikų darbas, žmonių giminė tuojau barbarais, lauk-niais žmonėmis pavirstų! Šis vaikų ju-dėsys yra pasaulio žingsniavimas, mūsų pažanga, viltis, garbė!..

Nenusimink, mažasis didžiulės ka-riumenės kareivi! Knygos — tavo ginklas. Klasė — tavo pulkas. Kovos laukias — tėvų žemė ir paskui pasaulis. Laimėjimas — šviesos švietimas. Neat-siik, nenuleisk rankų, nenusimink, mano Enriko!

Tavo Tėvas.

ŽVAIGZDUTĖ.

Šviesi žvaigždutė nusirito
Į nematomas platybes,
Prapuolė... žymės nepaliko
Ir klaidžioja po tuštybes.
Jeigu tikėti, ką žmonės sako,
Gal motinėlis senglavėlis
Šeimyna tuo laiku neteko...
Kas vaikelius jos prižiūrės?
O gal tėvelis darbininkas
Mirė kartu su žvaigždute?...
Ir stovi vergdami aplinkui
Vaikai su sergančia pačia?

Pr. Vaičiaitis.

Š A L N A

Šalna, žiemos dukrelė,
Sesuo šiaurinio vėjo,
Pasiūta nuo tėvo šalčio,
Štai vėl pas mus atėjo.

Aplankė žalią girią,
Apėjo kalnus, šlaitus,
Visur lapus pakando,
Darbavos net sukaitus.

Kamavos visą naktį,
Darbavos anksti rytą,
Ir štai per trumpą laiką,
Kiek lapų jau nuyto.

Jakštas.

HARTFORD, CONN.

Klaidos Atitaisymas.

„Tėvynėje“ („Jaunuolių Keliose“) No. 44 aprašyme apie panelių Januškevičių vardu-vių minėjimą, per neteisingas informacijas, pa-dariau klaidą; ten aš pasakiau, kad p-lės Januš-kevičutės yra 20 metų amžiaus, kuomet tikre-nybėje jos yra dar tik 18 m. amžiaus. Taip pat minėtuvių vakarėlis buvo surengta ne pas Sure-vičių, bet pas Rusevičių.

Meldžiu už padarytą klaidą man atleisti.
A. Bačėnas.

IVAIRUMĖLIAI.

Didžiausias Miestas — Mažiausias Nusikaltimų.
Nepaprastai mažų nusikaltimų skaičių-gali pasigirti Anglijos sostinė — Londonas. Šiame 8 milijonų gyventojų mieste praėjusiais metais, kaip rodo statistika, buvo vos 18 žmog-žudysčių. Iš 18 žmogžudysčių 11 buvo suimti, o 7 pats nusizūdė. Tokį mažą šios rusies nusikaltimų skaičių tenka aiškinti gal tuo, kad Anglijoj kiekvienas asmuo, atėmęs kitam gyvybę, yra be pasigailėjimo kariamasis.
Antra vertus, čia yra didelis anglų policijos nuopelnas. Anglų policija yra nepaprastai darbšti, sąžininga pareigose ir nepaperkama. Dėka jos pastangoms Londonas dabar visai apvalytas nuo visokių gaivalų, kurie dar prieš keleris metus neduodavo ramumo miesto gyventojams.

Greito Gyvenimo Gadinė. Pokariniai me-tai pasižymi greitu gyvenimo tempu. Laiko ir atstumo sąvoka dalinai neteko prasmės, arba visiškai sumažėjo. Erdvė pilna radio bangomis paskelbtą žmogaus garsų, žemė įvairiomis kryptimis raizū tukstanciai įvairių susisiekimo priemonių. Kur ne taip senai reikėjo keliant mėnesius, dabar užtenka savaitės, kur savaitės, dabar dienos. Ir tai pasirodė per ilgą. Žemėjų skubantiems pasidarė ankšta ir nesaugu. Greta automobilų mėgėjų atsirado aviacijos mėgėjai. Civilinė arba mėgėjų aviacija visuose kraštuose mižniškai auga. Susikūrė gausingos aviacijos mėgėjų organizacijos ir klubai. Anglijoj šitų organizacijų evodromų priskaitoma jau per keleris šimtus. Aviacijos mėgėjai išstobulino daug tipų eroplanų. Sportinis eroplanas dabar visai nebrangus.

Lietuvių Tautos Pasitarnavimas Pasaulio Kulturai

Surankiojo JUOZAS PRONSKUS

GRYNOJI ARIONŲ RASĖ BUVO LIETUVIAI.

Arionų Kalbą Vartoja 600,000,000 Žmonių.

Arionai yra terminas, duotas kada ir kur-tai gyvenusiai galingai ir kulturingai rasei, kuri davė kalbą ir kultūrą daugumai baltųjų žmo-nių tautų. Arionų vardą (aryans) tai rasei davė prof. Max Mueller, darydamas išvadą, kad Indijos ir Irano arionų kilmės gyventojai senovėj patys save vadino arionais (sancrito kny-gose arye, zend knygoje airya), kas reiškia sujungt, suvienyt žmones.

Dabartiniu laiku dar yra devynios arionų kalbos šeimos: indusų, iraniečių, armenų, hel-lenų (grekų), italų, keltų (celtic), teutonų, lie-tuvių arba lietu ir slavų. Indusų kalbų grupė turi keturiolika modernišku indišku kalbų, kilu-sių iš sancrito; irano kalbų grupė apima zend, persų, puštų, arba afganų, balučių, kurdų ir es-setinų kalbas; armenų kalbų grupė yra tame tarpe tarp grekų ir irano grupių. Šale tų yra dar keletas arionų kilmės kalbų, kurios amžių bėgy išnyko, tokios kaip prių (phrigian), dakų (da-cian) ir trakų (thracian). Europos gyventojų kalbos, išskiriant suomių (finų), magiarų (ven-grų) ir turkų visos yra arionų kilmės. Arionų kalba rado nepaprastą pajėgą išnaikint ne-ario-niškus dialektus ir užimtį jų vietas, neatšiu-rintį ir rasių ir tautų ypatybes. Dabar italų (neo-lotyņu) kalbos yra kalbamos ir Buchare-te ir Meksikoj, ir Brussely ir Palerme; kitos arionų kilmės kalbos kalbamos ir Stockholme ir Bombejuj, ir Dubline ir Teherane, ir Maskvoj ir Lisabonoj, nors arionų rasės kraujas ten yra arba mažiausia dalelė, arba greičiausiai visai nėra. Arionų kilmės kalbos vis tebeplečia savo užkariavimus. Pevyzdžiai, Amerikoj, Šiaurinėj ir Pietinėj prieš kokį trejats šimtų metų nie-kas nė aido nebuvo girdėjęs, dabar kalba apie pustrėčio šimto milijonų. Abelnai, visame pa-saulij arionų kilmės kalbomis kalba virš 600 milijonų žmonių, beveik pusė visos žmonijos.

Arionų Ariatiškos Kilmės Teorija Atmesta.

Tas stebinantis faktas ir toji amžių glu-dumose užslepta paslaptis ilgus dešimtmečius suko mokslininkams galvas, kas gi buvo ta arionų pirminė rasė, iš kurios pasidarė tiek daug kalbų, kurios su tokiu pasisekimu vis to-liau plečiasi nebe tik tarpe baltų, bet ir Azijos geltonųjų, Afrikos juodųjų ir Amerikos raudonųjų rasių tarpe.

Igi tyrinėjimai įrodė, kad tokio dalyko, kaip arionų rasė toje pat prasmėj kaip arionų kalba, nebuvo, tad naujas klausimas pasidarė, surast etninius panašumus tų skaitlingų rasių, kurios prisieimė arionų kalbą ir kitas, daug sunknesnis klausimas, kurioj iš visų tų rasių arionų kalba kilo ir kur buvo tos rasės lopšys? Toks klausimo pastatymas mus lietuvius ypa-tinai ir interesoja.

Prof. Taylor sako: „Tipai yra tiek skirtingi ir gali būti sekami tiek toli į senovę, net ligi pat neolitiko periodo, kad jų jokiū būdu ne-galima vadint panašiais. Vienas tik gali būti arionas iš kraujo, kiti gali būti arionai tik iš kalbos“.

Max Muller, Broka, Grim, Schleicher ir daugybė kitų daro išvadą, kad arionų kalbos ir rasės lopšys buvo Azija. Jų teorijos buvo remiamos daugiausiai tuo faktu, kad iš visų arionų kalbos dialektų sancrito ir zend kalbos mažiausiai tėra pasikeitusios ir kad indusų šventraštis Avesta mini apie pirmojo žmogaus sūterimą Baktrijos apylinkėse. Bet vienas fak-tas visą laiką suko tyrinėtojų galvas, tai kad ir Azijos ir Europos arionų kalbos turi bendrus vardus beržui ir pušei pavadinai ir visos žinojo apie sniegą ir ledą, tuo tarpu kai grynai Azijos gyvulių, liuto, tigro, kupranugario vakarų arionų kalbos nežinojo.

Kitas argumentas prieš aziatišką arionų kilmę yra tas, kad rasės paprastai išsilaiko ir auga skaičium tose vietose, kur del fizinių są-lygų gimimų skaičius yra didesnis, o mirimų skaičius mažesnis. Baltoji rasė laikosi Baltijos pakraščiais, rudoji rasė Viduržemio pajuriais, o juodoji rasė laikosi tropikuose.

Trečias dar labiau įtikinantis argumentas buvo tas, jog logiškai atrodė negalima, kad ko-kioji tai Azijoj, Irano, Turano, ar Aralo jūros, tiksliau ežero pakrantės dyknėj būtų išsivystę tokia daugybė tautų ir visos lyg susitarę būtų kraustęsi į Europą, kuomet daug logiškiau spėt, kad tos dvi, pražioj labai neskaityngos indusų ir irano rasės iš Europos galėjo nukeliaut Azi-jon.

„Filologiškos išvados kas link platumų ir klimato su daug stipresniais argumentais kalba už Europą nei už Aziją; ir jei beržas ir pušis buvo žinomi primityviamis arionams, tai lygiai galima pridėt, buvo ir bukas (medis, augas la-biau į pietus Europoj) kaip ir beržas bei pušis buvo žinomi tik Europoj, tuo tarpu kai asilas

ir kupranugaris, kurie tikrai nebuvo žinomi dar neišsiskirčiusiems arionams, buvo charakteri-ngiausia Centralinės Azijos fauna. Kas liečia Aralo jūrą ir Odysėjaus keliones, jie atpuola vien del to fakto, kad jura ir druska nėra bend-ri Europos ir Azijos arionams, tuo tarpu kad, jei jura reikalinga, Baltijos jura tam tikslui tin-ka neblogiau kaip ir Aralo jura.

Europoj Buvo Baltosios Rasės Rojus.

Naujausiu laiku, ačiu įvairių mokslo šakų pritaikymui, aziatiška arionų kilmės teorija yra, visiškai atmesta. Prof. Taylor ir sako: „Isto-rija visiško atmetimo paskutiniaus dešimts me-tų išvadų, kurios kaip pirmieji palyginamosios, filologijos mokslo vaisiai truko penkiasdešimts metų, dabar gali būti apibrėžta.

Pirmoji iš priežasčių, privedusių prie to-kio nuomonės pakeitimo, turi būti pastatyta da-viniai, kad link seniausios ir pirminės žmo-gaus istorijos, kaip patiekt naujais geologijos, antropologijos, kranologijos ir priešistorinės archeologijos mokslų. Daleidimai, kad žmogus buvo palyginamai nesenas žemės gyventojas, tradicinis įsitikinimas, kad Azija buvo visos žmonijos rasės lopšys ir identifikavimas arionų su Japheto ainiams, turi būti persvarstyti po to, kai tapo patirta, jog Vakarų Europoje gyveno žmogus anksčiau, negu visokio seniausios tradi-cijos pasakoja, gal but dar pirm paskutiniojo ledų periodo pabaigos.

Žmogaus istorijos geografijos centras da-bar yra perkeliamas iš Rytų į Vakarus. Žmo-nijos istorijos ankstybiausi esamieji dokumen-tai paeina ne iš Azijos, bet iš Vakarų Europos. Visų seniausiai aktualij įvykių rekordai, ko-kius dabar turime, yra nebe plytgaliai su iška-linėtiais klynraščiais, iškasti iš Babilonijos griu-vėsiuose (Francijoj), kurie buvo užrašyti ma-monto gadyinės gyventojų ant išnykusių gyvulių kaulų ir ilčių, su kuriais palyginus visos Babi-lonijos plytelės ir Egipto kapynės, juolabiau Avesta knygoje išlikusios tradicijos yra visiškai moderniški (nauji) irano tradicijos gali mus nuvest tris ar, geriausiaime atvejį, keturis tuk-stančius metų atgal, Babilonijos ir Egipto re-kordai keturis ar šešis tukstančius daugiausiai. Naujas palyginamosios kalbos mokslas sukūrė kitą mokslą, lingvistinės archeologijos mokslą, kurs mus nuveda į senovę daug senesnę, negu visi užrašytieji rekordai, į prieš raštų tyrinėji-mo ir metalų išradimo amžių, kada pirmasis žmogaus plugas tebebuvo kumpas pagalyis ir pirmasis laivas, įdubęs rąstas, varomas karti-mis.

Iš kito mokslo, kranologijos, mes sužinome, kad tie, kurie dabar kalba arionų kilmės kalbas, nepriklauso vienai rasei, bet kelioms, ir kad tos pačios rasės, kurios dabar apgyvena Europą, apgyveno ją nuolat nuo pat neolitinio periodo pradžios, kada po Europą tebebuvo laukiniai arkliai ir briedžiai.

Primityviai Arionai Buvo Viena Rasė.

Priešistorinės archeologijos ir geologijos mokslai dar toliau nutęsė žmogaus rasės istori-ją ir parodė, kad Vakarų Europoj žmogus gyve-no lygiu laiku su mamontu, su vilnotu rhinoceros ir su kitais išnykusiais pachyderms tipo žvėrimis, ir iškasė Abbeville žvyrinėse tų lai-kų žmogaus rankdarbių įrodymus, rodančius į gadyne, kada Somme upė tebetekėjo tris šimtus metų augščiau savo aukščiausiu vandens pavir-šio, ir kada Anglija tebebuvo sujungta su kon-tinento sausžemiu. Žmogus jau turėjo apgy-vent Franciją ir Britaniją dar kvaterhario pe-riodo pabaigoj, ir turėjo sekt paskui besitrau-kiančio ledo laike paskutinės ledų gadyinės, ku-riai Dr. Groll ir prof. Geikie, pasiremami as-tronomija, priskaito apie 80,000 metų senovės. Be to, palyginus dabartinių daugumos Europos gyventojų kaulus ir galvokausius su iškastais tų senovės laikų urvinių žmonių kaulais ir kaušais, prieita išvados, kad bent Ispanijos, Francijos, Danijos, Germanijos ir Britanijos gyventojai yra didžiojo daugumoj ainiai tų primityvių laukinių, kurie gyveno tose šalyse neolitiskame ir gal but paleolitiskame perioduose, tai yra lai-kotaryp nuo 60,000 ligi 300,000 metų ar dar daugiau.

Prof. Taylor dėsto, kad arionų kalbų gim-nės turėjo gyvent: lietuvių ir slavonai į rytus nuo Karaliaučiaus — Krymo linijos, dabartinės Europinės Rusijos teritorijoj; keltai, lotynai, helennai ir teutonai — toliau į vakarus nuo tos linijos. Sulig ankstybiausių istorijos šaltinių arionų rasės žygiavo labiausiai pietų link ir šiek-tiek Rytų link. Vakarinė Azija bus gavus da-lij savo gyventojų iš europinių arionų, phrių ir armenų. Dalis arionų pasiekė Indijos ir išplė-tė arionų kalbą skaitlingų vietos giminių tarpe ir ta kalba pirmykštėj savo formoj —sancrito kalba — yra išlikusi labiausiai gimininga lie-tuvių kalbai.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

Kelionės įspūdžiai

Rašo A. A. ŽUKAS, SLA. Generalis Organizatorius.

(Tąsa)

Canton, Ohio.

Rugsėjo 11 d. nuvažiuoju į Canton, Ohio, pas p. Dambrauską. Su manim buvo V. P. Banonis iš Cleveland'o ir J. Ramoška iš Akron'o, Ohio. Čia buvo susirinkę keletas Canton'o lietuvių ir, po pasikalbėjimo, išpildyta keletas naujų aplikacijų ir pradėta organizuoti nauja kuopa. Galutinai dalykus užbaigt tvėrime šios naujos kuopos palikta p. Dambrauskui, kuriam žadėjo padėti J. Ramoška ir aš tikiu, kad apie šį laiką ta kuopa jau gyvuoja.

Alliance, Ohio.

Rugpjūčio 13 d. aplankiau 186 kuopa, Alliance, Ohio. Čia prakalbų nebuvo rengta, nes ne daug lietuvių randasi. Pasikalbėjus su veikėjais teko sužinoti, kad ši kuopa turi 13 narių. Kuopoj rodos daugiausia veikia A. Žilinskas.

Youngtown, Ohio.

Rugsėjo 16 d. aplankiau 157 kuopa, Youngtown, Ohio, kur man buvo surengta prakalbos. Žmonių buvo nedaugiausia, bet gana geras burys ir visi užsilakė ramiai. Po prakalbų buvo duota keletas klausimų, į kuriuos atsakiau. Po tam buvo gražių dainų ir jaunuliais, po vadovystė J. Lakavičiaus, sulaušė juokingą veikaluką.

Ši kuopa gyvuoja gerai; ji turi 108 narius ir virš \$400 turto. Kuopoj daug veikia sekančiai nariai: M. Subonis, V. Pečiulis, P. Jurkunas, J. Lakavičius ir M. Lukoševičius. Ačiu mano draugams už puikų ir malonų manęs priėmimą.

Galop SLA. nariams turiu priminti vieną juokingą šioj kuopoj atsitikimą. Šios kuopos pirmininku yra išrinktas gana rimtas žmogus ir geras veikėjas, o protokolų raštininku buvo išrinktas komunistas. Kaip tik šis raštininkas užėmė vietą, nepaisant kad nuo pat pradžios kuopoj visados buvo rašomi visi kuopos tarimai (protokolai) juodų rašalu, naujas raštininkas tarimus tuojau pradėjo rašyti raudonu rašalu. Sekančiame susirinkime, kada pirmininkui reikėjo pasirašyti po visais tarimais, jis paklausė raštininko kodėl jisai nevaratoja juodo, bet raudona rašala? Raštininkas atkirto, kad raudonas yra gražesnis už juoda. Šį kartą pirmininkas pasirašė po protokolu ir manė, kad tas raudoninio klausimas bus baigta. Bet atėjus kitam susirinkimui jis pastebėjo, kad ir vėl visi kuopos tarimai surašyti į knygą raudonu rašalu. Tada pirmininkas paėmęs tą knygą iškėlė augstyn, parodė visiems nariams ir klausė, ką nariai mano delei to daryt. Vienas narys davė įnešimą, kad nuo šios dienos visi kuopos tarimai būtų rašomi į knygą juodu, o ne raudonu rašalu. Tas įnešimas tapo paremtas ir diduma balsų nubalsuotas, kad but rašoma juodu rašalu. Ir po to visi manė, kad dabar tai jau tikrai visi berniai už tą juodą bus baigti. Bet šio raštininko nebūta jau tokio „žoplo“: jisai žinojo kaip kuopos tarimus apeit arba su jais apsilenk. Kadangi kuopa nutarė ir jį instruktavo, kad daugiau raudono rašalo nevertotų, jisai, parėjęs namo, paėmė juodo rašalo ir sumaišė jį pusiau su raudonu ir taip tuo maišytu rašalu pradėjo rašyti į kuopos knygas visus tarimus. Nežinau, ar šiame reikale kuopa daugiau tarimų darė ar gal ir dabar visi tarimai į kuopos knygą maišytu rašalu užrašomi.

Powhatan Point ir Byesville, Ohio.

SLA. 65 kuopa, Powhatan Point, Ohio ir 145 kuopa, Byesville, Ohio, prakalbų nerengė, nes tos abi kuopos yra mažutės. 65 kuopa turi tik 10 narių ir lietuvių čia gyvena visai mažai. Šioj kuopoj daug veikia A. Urbanavičius. 145 kuopa turi tik apie 17 narių. Čia ir gi lietuvių gyvena tik kelios šeimos. Šioj kuopoj darbuojasi mūsų senas veikėjas F. Valavičius.

Steubenville, Ohio.

Rugpjūčio 23 d. aplankiau 22 kuopa, Steubenville, Ohio, kur man ši kuopa surengė prakalbas. Žmonių į svetinę susirinko apie 50 ir visi ramiai užsilakė. Po prakalbų turėjau pasikalbėjimą su nekuriomis kuopos vaikėjais ir teko patirti, kad ši kuopa gyvuoja neblogiausiai; turi 30 narių ir turto stovi neblogai. Kuopoj darbuojasi sekančiai veikėjai: J. Vilčinskas, A. Kaušikas, J. Pečiulis ir V. Pečkauskas.

Midland, Pa.

Rugpjūčio 24 d. aplankiau 49 kuopa, Midland, Pa. Ši kuopa prakalbų nerengė, nes čia randasi tik 9 šeimos lietuvių. Kuopa turi 7 narius ir kuopoj darbuojasi J. Kanapeckas.

Ambridge, Pa.

Rugpjūčio 26 d. aplankiau 169 kuopa, Ambridge, Pa., kur man ši kuopa surengė prakalbas. Žmonių į prakalbas susirinko nedaugiausiai, nes tą vakarą buvo labai karšta.

Po prakalbų turėjau trumpą pasikalbėjimą su nekuriomis kuopos veikėjais ir teko patirti, kad ši kuopa turi apie 20 narių ir kuopoj daug veikia šie nariai: A. Gramba, J. Kinderis ir B. Gramba.

McKees Rocks, Pa.

Rugpjūčio 27 d. nuvykau į McKees Rocks, Pa., kur randasi SLA. 286 kuopa. Ši kuopa, del man nežinomų priežasčių, nieko nerengė todėl ir rašyti apie ją daug negaliu. Teko bet gi iš nekurių narių sužinoti, kad kuopa turi apie 20 narių. Kuopos veikėjų taip pat neteko sueiti, bet kaip girdėjau kuopoj daug veikia D. Sanda.

Homestead ir Duquesne, Pa.

Po tam aplankiau 151 kuopa, Homestead ir 172 kuopa, Duquesne, Pa. Šios kuopos šiuo metu prakalbų nerengė, nes tuo se miesteliuose kalbėjau kiek laiko atgal. Abi šios kuopos yra nedidelės; 151 kuopa turi, rodos, 23 narius ir joj darbuojasi J. Brazauskas; 172 kuopa turi apie 15 narių ir joj darbuojasi J. Ričkauskas.

Carnegie, Pa.

Rugsėjo 1 d. aplankiau 128 ir 323 kuopas, Carnegie, Pa. Čia man buvo surengtos prakalbos. Žmonių svetinėn susirinko gana geras burys ir visi ramiai užsilakė. Po prakalbų buvo duota man keletas klausimų, į kuriuos atsakiau. 128 kuopa turi, rodos, apie 22 narių ir kuopoj daug veikia gerai žinoma E. Šurmaitienė; 323 kuopa turi 26 narius ir šioj kuopoj daug darbuojasi taip pat gerai žinoma P. Sadulienė.

(Daugiau bus)

SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 7-to APSKRIČIO KUOPOMS IR NARIAMS PRANESIMAS.

SLA. 7 Apskr. metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį lapkričio 24 d., 1 val. po pietų, Union Hall svetainėje, 12 E. Market St., Wilkes Barre, Pa. Kuopos priklausančios į šį Apskričių malonės prisiųst savo atstovus ir pasirūpint įnešimų naudingų kuopų, Apskričio ir SLA. labui.

Tos pat dienos vakare ir toj pat vietoj yra rengiama vakarėlis su plačiu programu. Bus dainos, muzika ir kitoki pamarginimai.

Po programui bus leista išlaimejimo dovanoms daiktai, kurie likosi neišleisti liepos 18 d.: radio, rankinis laikrodėlis ir sidabrinis valgymui įrankių setas.

Už tikėty knygutes, kurias kuopos paėmė pardavinėjimui, privalo atsiskaityt Apskričio suvažiavime ar ankščiau.

A. Galinskas, SLA. 7 Apskr. Sekr.

IS SLA. DESIMTO APSKRIČIO.

Ruošiamasi Prie Muzikalo Programo.

Galima sakyti, visas pirruošimo darbas jau atlikta. Tuo reikalu su p. Kapočių lankėmės pas So. Milwaukės ir Milwaukės SLA. veikėjas. Abiejų kolonij darbuotojai ruošiasi visomis jėgomis dalyvaut programė ir skaitlingai atvažiuot į svečius. Buvome nuvykę ir prie gerųjų kenošiečių, kur susėjom ir Waukegano veikėjas. Kaip kenošiečiai, taip waukeganiečiai sudėjo pažadus Apskričio pramogai remt visais galimais budais. Jei kas dar nebaigta, tai bus taip sutvarkyta, kad bus ko pažiu-rēt.

Ta mūs didžioji iškilmė bus lapkričio 24 d., 2 val. po pietų, Turners Hall, Racine, Wis. Visi pažangūs, susiprato SLA. 10 Apskričio nariai privalo joje dalyvaut. Davimas visokeriopos paramos tai ruošiamai pramogai jau buvo minėta „Tėvynėj“ pirmame pranešime. Svarbiausias tikslas sutraukti kodi-desnį lietuvių skaitlių ir juos gražių programu bei šokiais palinksmit. Kadangi į 10 Apskričio parengimus suvažiuoja lietuvių iš visos apylinkės, todėl jau svarbu iš to atžvilgio dalyvaut, nes galima susieit didžiuvu Wisconsinu pačių geriausių lietuvių.

Patį programą manome turēt įdomų; užtenka paminēt, kad ir šias žymesnes spēkas: Konesha „Dailės Ratelio“ solistai Bagdonas, Jokutis, Williams, p. Jankienė; Racino „Lietuvos Brolių Seserų Choras“ So. Milwaukės „Jaunimo Choras“; Milwaukės duetai, kvartetai. Be to, Magikas p. Larson, kuris rodyt daug „štukų“ stebuklų. Turėsimė mandalinių orkestrą. Bus ir kitokių pamarginimų. O po programui bus vakarienė ir šokiai.

Ką čia viską įvardysi, suvažiavę lapkr. 24 d. į Turners Hall daugiau patys pamatysite. Baigdamas, prašau visų geros valios lietuvių ruoštis ir atvažiuot į mūs į 10 Apskričio pramogą.

M. Kasparaitis.

PROTOKOLAS

SLA. IV-to Apskričio Connecticut Valstijos Septyniolikto Suvažiavimo, įvykusio Rugsėjo 29 Dieną, 1929 Metų, Svetainėje 243 North Front St., New Haven, Conn.

Pirmas Posėdis.

Suvažiavimą atidarė Jonas Tareila su atatinama prakalba. Priėmimui ir sutvarkymui mandatų nuskirta komisija: J. Sekys, J. Azūnaris ir M. J. Vokietaitis. Prisagstymui atstovams

ženklelių pirmininkas nuskyrė V. Nainienę ir O. Balčiumienę. Kol mandatai buvo tvarkomi — pirmininkas pakvietė P. Kupstą, vice-pirmininką ką nors pakalbēt. P-as Kupstas kalbėjo apie SLA. Antras kalbėjo Jonas Mikalauskas apie SLA. organizaciją ir jos vertę, nurodydamas, kad daug nemalonių atneša del SLA. šmeižimai Pildomosios Tarybos. Kalbėtojas pareiškė, kad su laiku tie elementai išnyks. J. F. Makoveckas kalbėjo apie SLA. IV-to Apskričio gyvenimą ir jo augimą nariais ir finansines aukas visokioms įstaigoms Amerikoje ir Lietuvoj. B. Vedeikis kalbėjo apie prirašėjamą ir organizavimą SLA. kuopų, nurodydamas, kad yra labai sunku su suaugusiais, o su jaunuoliais dar praščiau.

Mandatų komisija pranešė, kad atstovai pribuvo nuo trylikos kuopų:

SLA. 8 kp., Meriden, Conn.: V. K. Kiveris.

11 kuopa, Waterbury, Conn.: J. Zemantauskas, S. Senkus, M. Senkuvienė, O. Klimienė, M. Bardauskienė, M. Miknaitienė, A. Nainis, V. Nainienė, J. Azūnaris, Olga Azūnarytė, K. M. Lukošius.

34 kuopa, New Britain, Connecticut: J. Petkevičius, V. Vitukinas, M. Petruškevičius. A. J. Brinius, J. J. Maksimavičius.

51 kuopa, Bridgeport, Conn.: A. Jocyus.

66 kuopa, Ansonia, Conn.: J. Marčiulionis.

94 kuopa, Oakville, Conn.: K. Krasnickas (su patariamu balsu, be mandato).

124 kuopa, Hartford, Conn.: J. Sekys, J. Januškevičius, K. Balskus, B. Vedeikis, J. Januškevičius, Jr.

142 kp., New Haven, Conn.: M. J. Vokietaitis, V. Kripaitis, J. Maseliunas. V. Alksninis, J. Kuncas, O. Balčiumienė.

168 kuopa, Stamford, Conn.: S. Cibulskas, J. Pocius.

207 kp., So. Manchester Connecticut: A. Dzikas, A. Birieta.

306 kp., Danbury, Conn.: J. Muliolis, V. Vaitkuskas.

325 kuopa, Terryville, Conn.: K. Mickevičius, V. Palažiejus.

334 kuopa, Warehouse Point, Conn.: S. Ketchin.

[Viso 45 atstovai.

Apskričio valdybos nariai pribuvo sekanči: pirmininkas Jonas Tareila, vice-pirmininkas P. Kupstas, raštininkas J. F. Makoveckas, išdininkas Jonas Mikalauskas, organizatorius B. Vedeikis (J. Ragelis nepribuvo), išdo globėjas J. Januškevičius (L. G. Kazunas nepribuvo).

Apskričio valdybai suteikta pilnas balsas.

Rinkimas Suvažiavimo Prezidiumo.

Vienbalsiai nutarta, kad suvažiavimo tvarką vestų valdyba: pirmininkas Jonas Tareila, vice-pirmininkas P. Kupstas, raštininkas J. F. Makoveckas, išdininkas J. Mikalauskas, maršalka J. Kuncas.

Įnešimų sutvarkymo komisijon išrinkta J. Sekys, J. Azūnaris ir M. J. Vokietaitis; spaudos ir rezoliucijų komisijon — M. J. Vokietaitis ir B. Vedeikis.

Skaitytas protokolos Apskričio šešiolikto suvažiavimo ir priimtas vienbalsiai. Perskaitytas protokolos Apskričio valdybos posėdžio, laikyto sausio 27 dieną 1929 metų Jono Mikalausko raštinėje, New Britain, Conn.; priimtas kaip skaitytas.

Apskričio Valdybos Raportai.

a) Pirmininkas išduoda raportą raštu. Priimtas.

b) Vice pirmininkas išduoda raportą žodžiu. Priimtas.

c) Raštininkas išduoda raportą raštu. Praneša, kad buvo išsiuntinėtos blankos visai 19-ka Apskričio kuopų ir gautas atsakymai su žiniomis nuo 13 kuopų. Pasirodė, kad Ap-

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

Žemiau skelbiamas SLA. Centro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Žukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai yra prašomi pagelbėti kuo tik galiama SLA. Centro Organizatoriaus darbuotei, taigi privalo reikalauti jo pagalbos ir jo darbuotei išankst dirvą priręngti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalbų negalima surengti, ten suaukšti SLA. veikėjų ir visų darbščijų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengyt suaukšti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Žukas galėtų anglų kalba pakalbėti, jei butų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus butų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skyriai prie gyvenančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

Lapkr. 17 d., 231 ir 342 kps., Easton, Pa.

Lapkr. 18 d., 61 kp., Bethlehem, Pa.

Lapkr. 19 ir 20 dd., 10, 107, 135 ir 320 kps., Philadelphia, Pa.

Lapkr. 21 d., 337 kp., Camden, N. J.

Lapkr. 22 d., 302 kp., Trenton, N. J.

Lapkr. 23 d., 138 kp., Perth Amboy, N. J.

Lapkr. 24 d., 3 kp., Elizabeth, N. J.

Lapkr. 25 d., 285 kp., Linden, N. J.

Lapkr. 26 d., 346 kp., Bayonne, N. J.

Lapkr. 27 d., 71 kp., Hoboken, N. J.

Lapkr. 28 d., 70 kp., Cliffsides, N. J.

Lapkr. 29 dieną, 245 kp., Newark, N. J.

Lapkr. 30 d., 47 kp., Passaic, N. J.

Grudžio 1 d., 101 ir 345 kps., Paterson, N. J.

Grud. 7 ir 8 dd., 38, 76, 83, 249, 322 ir 355 kps., Brooklyn, N. Y.

Grud. 9 d., 225 kp., Bronx, N. Y.

Grud. 10 d., 250 kp., Maspeth, N. Y.

Grud. 11 d., 234 kp., Great Neck, N. Y.

Grudžio 13 d., 333 kp., East Setauk, N. Y.

Grud. 15 d., 309 kp., E. White Plains, N. Y.

Grud. 18 d., 261 kp., Greenport, N. Y.

Grud. 19 d., 332 kp., Richmond Hill, N. Y.

Grud. 21 ir 22 dd., 64 kp., Baltimore, Md.

Grud. 27 d., 248 kp., South Norwalk, Conn.

Grud. 29 d., 168 kp., Stamford, Conn.

Grud. 30 ir 31 dd., 51 kp., Bridgeport, Conn.

Sausio 1 ir 2 dd., 142 kp., New Haven, Conn.

Sausio 4 d., 66 kp., Ansonia, Conn.

Sausio 5 ir 6 dd., 11 kp., Waterbury, Conn.

Sausio 7 d., 306 kp., Danbury, Conn.

Sausio 10 d., 20 kp., Union City, Conn.

Sausio 11 d., 325 kp., Terryville, Conn.

Sausio 12 d., 34 kp., New Britain, Conn.

Sausio 14 d., 8 kp., Meriden, Conn.

Sausio 15 d., 326 kp., Bristol, Conn.

Sausio 16 d., 268 kp., Simsbury, Conn.

Sausio 18 ir 19 dd., 124 kp., Hartford, Conn.

Sausio 21 d., 207 kp., South Manchester, Conn.

Sausio 22 d., 334 kp., Warehouse Point, Conn.

Sausio 24 d., 264 kp., Somerville, Conn.

Sausio 26 d., 113 kp., Thompsonville, Conn.

Sausio 27 d., 312 kp., Easthampton, Mass.

Sausio 28 d., 123 kp., Northampton, Mass.

Sausio 29 d., 37 kp., Sunderland, Mass.

Sausio 30 d., 297 kp., Greenfield, Mass.

Sausio 31 d., 117 kp., Athol, Mass.

SLA. Centro Organizatorius bandys aplankyti kiekvieną kiek didesnę lietuvių koloniją ir su pagalba vietos veikėjų stengsis sutverti SLA. kuopa kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kurioje Susivienijimo kuopos dar nėra. Todėl tokių kolonijų veikėjai arba SLA. veikėjai, kurie žino tokias kolonijas kur butų galima sutverti SLA. kuopa malonės susirašinėti su SLA. Centro Organizatoriumi. Skubiausias susirašinėjimo budas, tai siunčiant laiškus sekamai: A. A. Žukas, P. O. General Delivery, parašant to miesto vardą, į kurį laiškas siunčiamas. Be to, reikia laiškas išsiųsti bent keliomis dienomis prieš organizatoriaus atsilankymą į tą miestą, į kurį laiškas siunčiamas.

skričio kuopose buvo 1,403 nariai. Per metus prisirašė 189 nauji nariai. Viršminėtų 13 kuopų turto yra \$5,081.03; jos surengė 16 balių, 1 vakarienę, 1 prakalbas ir 4 piknikus. Likusios 6 kuopos savo finansinio stovio neprisiuntė. Apskričio konkurse dalyvavo 11 kuopų ir per vienuolika mėnesių organizatoriai prirašė narių sekamai: augisio 139 narius, vaikų 50; visuo 189 narius. Raportas priimtas.

d) Išdininkas raportą išduoda raštu; praneša, kad nuo šešiolikto suvažiavimo IV-to Apskričio izde liko \$748.61. Raportas priimtas.

e) Organizatorius raportą išduoda raštu. Raportas priimtas.

f) Izdo globėjai išduoda raportą raštu. Priimtas.

Raportas komisijos SLA. IV Apskričio išvažiavimo: pribuvo \$1,907.32, išmokėta \$1,216.52, pelno \$690.80. Raportas priimtas.

Pirma sesija uždaryta 12:30 val. popietų.

Antras Posėdis.

Antras posėdis atidaryta 2 val. popiet.

Delegatų vardošaukis. Į antrą posėdį atėjo visi atstovai ir atsilankė geras burys svečių. Svečiams, kurie yra SLA. nariais, suteikta patariamas balsas ir buvo reikalaujama, kad užsiregistruotų M. Krasinskas iš Oakville ir M. Kvaratiejus iš New Haven.

Apskričio Kuopų Įnešimai.

1. a) 11 kuopa įneša, kad Apskritys iš savo izdo paskirdų 500 dol. paramai tų Apskričio kuopų, kurios galės išrinkti tinkamus delegatus į sekančią SLA. Seimą, bet delei lėšų stokos nestengstų jų pasiųst. Įnešimas priimtas.

b) 34 ir 207 kuopos, įneša, kad Apskritys pakviestų Centro organizatorių su prakalbonis po visas kuopas ir į tas lietuviams apgyventas vietas, kur kuopų dar nėra. Pavesta Apskričio valdybai vykdynt.

b) 11 kuopa įneša, kad SLA. Apskritys paragintų kuopas rei-

(Užbaiga bus)

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

—0—

SLA. DESIMTO APSKRIČIO įvairus muzikalis programas, šokiai ir balius bus lapkričio 24 d., 2 val. popiet, Turner's Hall, kampas Lincoln, Hubbard ir Douglas Aves. Bus labai gražus programos. Dalyvaus daug ir parinktos publikos.

NEW KENSINGTON, PA., S. L. A. 192 kp. linksmas balius įvyks 16 d. lapkričio, A. P. L. A. 9 kp. Svetainėje, 1126 3-rd Ave. Pradžia 7 val. vakare.

COLLINWOOD, OHIO, SLA. 362 kp. ir ALDDL. 190 kp. parengimas — teatras-balius vakarienė — bus lapkričio 17 d., Slovenian Home Svet., 15810 Holmes Svet., Cleveland, Ohio. Pradžia 5 val. vakare. Tikietai — 50c. į teatrą ir balių, \$1.00 į teatrą, balių ir vakarienę.

MERIDEN, CONN., SLA. 8 kp. linksmas balius lapkričio 23 d., St. Jean Hall, 171 Pratt St. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga 30c ypatai.

MASPETH, N. Y., SLA. 250 kuopa rengia puikų balių subatų, 23 d. lapkričio, 1929 metų, Atateka Democratic Club, 8 Maspeth Ave., Maspeth, N. Y. Pradžia 6:30 val. vakare. Įžanga tiktai 50 centų ypatai. Apart šokių bus ir programa su dainomis ir įvairiais kitais pamarginimais. Taip gi bus skanių valgių ir minkštų gėrimų. Puiki muzika gros amerikoniškus ir lietuviškus šakius.

CHICAGO, ILL. (18-tos gat. apylinkėj), SLA. 129 kp. raš. vakaras bus 24 d. lapkričio, G. Černausko Svet., 1900 S. Union Ave. Pradžia 6 val. vakare. SLA. jaunuliams įžanga ir rožės veltui.

ST. LOUIS, MO., SLA. 214 kp. balius įvyks nedėlioj, lapkričio 24 d., Lenkų Svetainėje, 1940 Cass Ave. Pradžia 6 val. vakare.

WORCESTER, MASS., SLA. 318 kp. 5-metinį jubilėjinę vakarienę bus lapkričio 24 d., L. U. Klubos Name, 12 Vernon St. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga \$1.00.

DETROIT, MICH., SLA. 352 kp. stato scenon keturių veiksmų dramą „Motina“. Vaidinimas įvyks lapkr. 24 d., Lietuvių Svetainėje, kampas V. Vernor Hy ir 25-th St. Pradžia 4 val.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

PHILADELPHIA, PA. Pranešimas.

Gerbiamieji ir gerbiamosios SLA. 135 kuopos nariai ir narės. Šiuo pranešu, kad SLA. 135 kuopos nepaprastas (ekstra) susirinkimas įvyks nedėlio, lapkričio 24 d., 2 val. popietų, Lietuvių Muzikališkos Svetainės knygyne.

Todel visi ir visos malonėkai pribūt laiku, nes turime labai svarbių reikalų, kuriuos būtina turime aptart. Vienas svarbiausių reikalų, tai nominavimas SLA. Pildomosios Tarybos. Kiekvienam organizacijos nariui yra svarbu, kad SLA. augtų ir bujotų taip kaip ir iki šiol kad augo.

Todel mūsų visų būtina pareiga nominuoti tinkamus ir pasiūlyti kandidatus į organizacijos valdybą. Antras svarbus reikalas, tai mūsų kuopos rengiama antra metinė ir grįžusio iš Lietuvos SLA. prezidentui p. St. Gegužiui pagerbimui vakariene, kuri įvyks Dėkų Dienoje. Čia ir gi yra svarbi visų pareiga, kad vakariene būtų kopuikiusia.

Baigdamas, turiu pranešti visų narių žiniai, jog praeitis kuopos susirinkimas griežtai nutarė, kad kuris narys nepribus į šį nepaprastą susirinkimą būtų baudžiamas SLA. Konstitucijoje pažymėta pabauda. Kad išvengus to nesmagumų, malonėkite visi pribūt.

Antanas Tvaranavičius, SLA. 135 Kp. Pirm.

DETROIT, MICH.

IŠ SLA. 352 Kp. Susirinkimo. „Motinos“ Vaidinimas Lapkričio 24.

SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 3 d., Lietuvių Svetainėje. Tarp kitų dalykių skaityta nuo p. Paltanavičiaus laiškas, kuriame nusiskundžia, kad esąs subankrutavęs finansiskai ir kartu netekęs sveikatos ir todėl negali užsidirbt pragyvenimui. Laiskas priimtas, nutarta paaukoti iš kuopos išdo \$5.00 ir parinkti aukų iš narių susirinkime. Surinkta \$5.90; tokiu būdu viso aukų pasidarė \$10.90.

Raštininkas pranešė, kad yra prisiūsta iš Centro nominacijų blankos. Apkalbėjus, Pildomosios Tarybos nominacijos paliktos sekančiam susirinkimui. Todel sekančiame susirinkime visi nariai turėtų dalyvaut, nes tai svarbus susirinkimas; be P. T. nominacijų bus ir kuopos valdybos rinkimas sekantiems metams.

Spektaklio komisija pranešė, kad P. Bajoro drama „Motina“ bus trumfališkai pastatyta lapkričio 24 d., Lietuvių Svetainėje.

P-as Paltanavičius savo laiške suminėjo, kad kitos tautos turi senelių namus, turi tam tikras organizacijas, kurios užsiima aukų ir drapanų rinkimu ir šelpia nelaimėn patekusius. Iš to kilo klausimas, kad ir Amerikos lietuviams reikalinga turėti jei jau ne namus, tai bent toks centras, kuris rinkytų pinigų, drapanas, avalinę ir nelaimėn patekusius lietuvius sušleptų. Daugelis narių pareiškė savo nuomonę, kad SLA. kaip didžiausia organizacija, tuo galėtų pasirūpinti.

Ką kiti nariai apie tai mano? SLA. 353 Kp. Koresp.

WAREHOUSE POINT, CONN. SLA. 334 Kp. Baliaus Lapkr. 30. Metinis susirinkimas Gruodžio 1.

Gerb. SLA. 334 kp. nariai ir narės! Šiuo pranešu, kad mūsų kuopos rengiama balius lapkričio 30 d. Visi nariai ir vietiniai lietuviai kviečiami šiame rengime dalyvaut. Visi turėsime smagaus laiko.

SLA. 334 kp. metinis susirinkimas bus gruodžio 1 d. Šis susirinkimas yra svarbus tuo, kad jame bus nominuojama Pildomoji Taryba ir renkama kuopos valdyba. Yra ir kitų svarbių reikalų. Visi nariai ir narės malonėkit į šį susirinkimą ateit, kad būtų iš ko išrinkti kuopos valdyba.

B. Gudaitis, SLA. 334 Kp. Pirm.

WEST FRANKFORT, ILL.

SLA. 191 Kp. Nariams-rėms Zinotina.

Šiuo visiems SLA. 191 kp. nariams-rėms pranešu, kad visi turite dalyvaut kuopos susirinkime, kuris įvyks nedėlioje, gruodžio 1 d., Lietuvių Svetainėje, 105 E. 4-th St. Pradžia 1 val. popiet. Šis susirinkimas bus labai svarbus: bus SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos ir yra kitų svarbių reikalų aptarimui. Nominacijų balotai jau prisiūsti ir randasi pas mane. Neatsilankę į minima susirinkimą turės užsimokėti baudmę. Todel visi, padėję kitus reikalus į šalį, ateikit į susirinkimą gruodžio 1 d. Apie šį susirinkimą bus pranešta ir atvirutėmis kiekvienam nariui, todėl nesakykit, kad nežinojot.

Kad nariai man vėliau neišmėtinę, šiuo pranešu, jog tie, kurie esate suspenduoti už nemokėjimą narių duoklių — balsuot negalėsit, nors susirinkime dalyvaut jums bus leidžiama. Esanti suspenduoti už narių duoklių nemokėjimą esate patys kalti; artinantiems suspendavimui aš visuomet jums pranešu raštu arba ypatingai, bet jūs, matomai, į tai nekreipiat dėmes. Dar kartą pareiškiu, nekaltinkit už tai mane arba kitų valdybos narių — jūs patys kalti.

Nariai ir narės! Lankykit susirinkimus, svarstykit organizacijos reikalus, užsimokėkit laiku narines duokles, tuomet nereikės daryt išmėtinėjimų, nebusit suspenduotais ir viskas bus gerai.

P. A. Deveikis, SLA. 191 Kp. Fin. Sekr.

CHICAGO (MARQUETTE PARK), ILL.

SLA. 260 Kp. Narių Prirašymo Kontestas ir Vakarienis. Rudens šaltesniam vėjaliui paputusi orui atvėsus, sukručio, sujudo SLA. 260 kuopos darbuotojai prie konstruktyvio darbo, kad pauginus kalbamą kuopą naujais nariais ir kapitalu dvigubai iki ateinančiam S. L. A. Seimui, kuris įvyks 1930 m. Chicagoje.

Tam tikslui kuopos pereiname susirinkime tapo nutarta prarvest 6 mėnesių laikotarpio kontestą, naujais nariais prirašyt. Kontestas tęsis iki balandžio 1 d., 1930 m. Kontestantais gali būti kiekvienas kuopos narys bei narė ir už pasidarbavimą bus suteiktos dovanos kiekvienam neatsizvelgiant ar kontestantas prirašys daug ar mažai naujų narių, bet dovana aplykš kiekvienas sulig kuopos nutarimo.

Kontesto rezultatai jau pasirodė. Pirmieji kontestantai pionieriai, tai kuopos jaunuoliai, „Marquette Maroons“ beisbolės jaunkti nariai, kurie stojo į darbą ir parodė rezultatus pridudami 5 jaunuolių kandidatus, kurie sutiko stot po SLA. vėliava. Taip gi jaunuoliai kontestantai pareiškia, kad jie stengsis prirašyti kiekvieną sveiką ir dorą jaunuolį — mergaitę ar vaikina — kurį tik užtikis gyvenanti Marquette Porko apylinkė. Valio, vyrai už tokių draugų pareiškimą! Taip gi girdejau, kad ir seniai kuopos nariai stoja į frontą ir bandys nepasiduot jaunuoliams. Laikas parodys, katrie daugiau dovanų laimės.

Kad sustiprinus kontestantų bendrus ryšius ir išdirbus geresnės veikimo planus, kuopos susirinkime nutarta surengt šeimininką vakarienį, kuris įvyks lapkričio 30 d., š. m., pp. Vitku namuose, 6616 S. California Ave., Chicago. Kviečiame visus kuopos narius atsilankyti į kalbamą vakarienį, nes už \$1.00 įžangos bus daug įvairumo, kaip tai: skani vakarienė, saldžiųjų gėrimų, muzikos, dainų, kalbų ir tt.

Prie progos turiu priminti, kad gruodžio 1 d., š. m. įvyks kuopos priešmetinis narių susirinkimas, kuriame bus renkama kp. valdyba ir nominuojami kandidatai į SLA. Pildomąją Tarybą. Kiekvieno nario priedermė būtina šiame susirinkime dalyvaut.

K. J. Mačiukas.

PATERSON, N. J.

IŠ SLA. 101 Kp. Susirinkimo. Lapkričio mėnesiniame SLA. 101 kuopos susirinkime dalyvavo gana gražus skaicius kuopos narių, tačiau galėtų dalyvaut visi 101 kuopos nariai, jei jie daugiau domėtusi savo organizacijos ir apšvietos reikalais.

Susirinkimas gana rimtai apsvarstė ir nutarė įvygdyti gyveniman tris gana svarbius darbus, kas būtina reikia pažymėti. Pirmas, tai paskaitos sveikatos ir agitacijos už SLA. Paskaitos dažniųjų ligų apsirėškimo bei jų apsaugojimo klausimu duos Dr. J. Jonikas, SLA. 101 kp. narys, 17 d. lapkričio. Antras tarimas, tai 101 kp. bendrai su vietine SLA. jaunuolių kuopą rengia prakalbas S. L. A. Centro organizatoriui p. A. žukui. Prakalbos įvyks gruodžio 1 d., 7 valandą vakare, Bakanausko svetainėje. Trečias taip pat gan svarbus tarimas, į kurį domę privalo atkreipt kiekvienas SLA. 101 kuopos narys ir būtinai dalyvaut gruodžio 6 dieną SLA. 101 kuopos susirinkime. Gruodžio mėniniame susirinkime turėsime S. L. A. Centro viršininkų nominacijas, taip pat rinksim ir 101 kuopos valdybą sekantiems metams.

Prie progos norisi prisiminti tiems SLA. 101 kuopos nariams bei narėms, kurie labai retai arba ir suvis nesilankote į savo organizacijos susirinkimus ir tuo savo apsilėdimu, tingėjimu darotės sau bloga, nes daugelis narių tampa suspenduoti dėl neužsimokėjimo mėnesinių duoklių. Gerbiamieji SLA. 101 kp. nariai, meskite tinginį į šalį ir neklusykite SLA. priekš, blogos valios žmonių, kurie stengiasi atkalbinti (ir jau net kelis atkalbino) nuo SLA. ir lankykitės į susirinkimus, užsimokėkite duokles, nes prigulėjimas SLA. yra svarbiu ir visapusiškai naujingu dalyku.

P. Sakatauskas, SLA. 101 Kp. Sekr.

SO. BOSTON, MASS.

IŠ SLA. 43 Kp. Vakarienis. SLA. 43 kp. spalį 27 d. surengė puikią vakarienę. Svečių atsilankė iš Bostono ir apylinkės; iš Worcesterio buvo 15; iš Montello — 2; iš Lowell — 2 ir keletas iš Norwood. Viso svečių šiame rengime buvo 70.

Vakariene visi svečiai buvo neapsakomai užganėdinti; ypatingai visi užganėdinti skaniais valgiais, kuriuos pagamino podami M. Žilinskienė (jai gelbėjo B. Kazmauskienė). Prie stalų svečiams tarnavo p. Žilinskienė graži dukrelė ir Alena Kazmauskiūtė. Muzikali programą išpildė p-lė Žilinskiūtė; gražiai taip gi padainavo ir p. Paura, gerai žinomas solistas, po vadovyse gerb. kompozitoriaus M. Petrausko. Buvo ir prakalbos muzikalo programo protarpuose. Visi kalbėtojai pasakė mandagias ir trumpas kalbas. Visi kalbėjo apie SLA. labą. Nekuriu įrodė ir nešvarius komunistų partijos darbus del Susivienijimo.

S. Seniškevičius, 309 Kuopos Sekr.

nebuvo. Nors jie ir buvo pasiėmę tikietų pardavimui, bet ne tik patys neatėjo, o ir tų tikietų nė kiek nepardavė. Taip kad iš komunistų šios vakarienės rengime jokios pagalbos negauta.

Suvedus vakarienes sąskaitą, pasirodo, kad kuopai liks ir pelno keletas dolerių. Tai gi rengimo komisija taria, širdingą ačiū tiems prieteliams, kurie mūsų rengime dalyvavo. Ypačiai didelis ačiū priklauso worcesteriečiams už tokį skaitlingą atsilankymą.

Delei Apskričio Tvėrimo. Mass. valstijoj jau buvo plačiai kalbėta apie tvėrimą SLA. apskričio. Šiuo syk pasikalbėjus su kuopų atstovais, nutarta išrinkti komisiją, kuri tame reikale pasidarbuos. Ta komisija turės savo suvažiavimą ir išdirbs apskričio sutvėrimo projektą.

Jonas Kazmauskas.

COLLINWOOD, OHIO.

IŠ SLA. 362 Kp. Susirinkimo. SLA. 362 kp. mėnesinis susirinkimas buvo lapkričio 1 d. Perskaičius „Tėvynės“ No. 43 SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo pranešimą, kur raginama narius ir SLA. kuopas darbuotis kultūriniais reikalais, mūsų kuopą vienbalsiai nutarė šiuo reikalu pasidarbuoti: jei bus galima Collinwood'e surengt sveikatos bei kitais klausimais paskaitas, jei viena to padaryt neįstegs — prisidės prie Clevelando kuopų darbuotės.

Nutarta SLA. 362 kp. metinį susirinkimą laikyti gruodžio 6 d. Šis susirinkimas bus labai svarbus: bus nominacijos SLA. Pildomosios Tarybos, rinkimai kuopos valdybos ir šiaip daugelis dar nebaigtų ir naujų reikalų svarstoma. Visi nariai išį susirinkimą kviečiami būtinai ateit.

SLA. 362 Kp. Koresp.

EAST WHITE PLAINS, N. Y.

IŠ SLA. 309 Kp. Susirinkimo. SLA. 309 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo šeštadienio vakare, 2 dieną lapkričio. Susirinkimas, pagal mūsų kolonijai, buvo labai skaitlingas ir reikšmingas.

Apsvarstius visus kuopos reikalus, buvo svarstoma apie nominacijas Pildomosios Tarybos ir visi nutarė balsuot už senąją Pildomąją Tarybą. Nutarė sušaukt kitą skaitlingesnį susirinkimą 7 d. gruodžio.

Užbaigus kuopos reikalus, finansų sekretorius, S. Seniškevičius, perskaitė M. Paltanavičiaus atsišaukimo laišką. Ap-svarstius tą laišką, nutarta paaukoti iš kuopos išdo \$10.00 ir nariai suaukojo \$32.00; sykiu susidarė \$42.00. Pinigai nušijusta dukters Valentinos Paltanavičaitės adresu, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Aukojo sekanti nariai: B. Poškevičius \$5.00; S. Seniškevičius, F. Kaminskas, A. Lincevičius, J. Barauskas, J. Stakmuolis ir M. Barauskienė po \$2.00; M. Seniškevičienė, V. Žukas, S. Bernotas, P. Barauskas, B. Daillidėnas, S. Daillidėnas, K. Daillidėnas, M. Daillidėnienė, V. Kanapeckas, J. Vaitkevičius, A. Kirdeikis, V. Kirdeikienė, J. Margevičius, S. Lukoševičienė ir M. Stakmoliene po \$1.00. Sykiu \$32.00, kuopos \$10.00; viso \$42.00.

S. Seniškevičius, 309 Kuopos Sekr.

WORCESTER, MASS.

Gera Pradžia. SLA. 358 kp. leidžiamu kalendoriu paminėjimui D. L. K. Vytauto 500 metinių mirties su kaktivių jau daugelis žmonių susiinteresavo. Užsakymus jau davė šie: 43 kp. iš Boston, Mass., per J. Kazmauską, 25 egz. 318 kp., Worcester, Mass., per K. Budinavičių 500 egz.

347 kp., Providence, R. I., per R. J. Rusą 20 egz.

357 kp., Dorchester, Mass., per J. Turauską 30 egz.

Lowell, Mass., Paulauskas užsisakė 15 egz.

Pavieniais užsisakė 17 egz. Tokiu būdu iki lapkričio 3 d. viso kalendorių jau užsisakyta 607 egzemplioriai.

Labai gražus pavyzdys SLA. 318 kp., kuri vienbalsiai nutarė paimt 500 egzempliorių kalendorių išplatinti. Šią pavyzdį turėtų pasekt ir kitos S. L. A. kuopos.

Tiems, kurie kalendorių jau užsisakė tariame širdingą ačiū. Nelaukite! Tuoj užsisakykit SLA. 358 kuopos leidžiamu kalendoriaus, kuriame tilps istoriniai raštai ir SLA. reikalai. Čia bus daug ir gerų rašytojų raštų. Todel visi esate kviečiami prisidėt su savo raštais, skelbimais ir užsisakymais. Nesivėluokite! Tuojau siųskite raštus, garsinimus ir užsakymus.

Kalendorių, kaip jau esame minėję, bus leidžiama tik 5,000. Šis leidinys bus patiektas ne del pelno, bet gero darbo atlikimui. Kaina 10c. Pardavėjams teikiama 40 nušimtis uždarbio.

Kurie siųskite pinigų už kalendorius ar garsinimus, čekius išrašykite SLA. 358 kp. vardu ir siųskite šiuo antrašu: 96 Millbury St., Worcester, Mass. SLA. 358 Kp. Komisija.

S. L. A. Narių Tribuna

GRAND RAPIDS, MICH.

Tamas Aleksynas Nenori, Kad Jį Nominuotų.

Gerb. SLA. Nariai:— Šiuo pareiškiu, kad aš visai nekandidatuojų į SLA. Pildomosios Tarybos išdo globėjo vietą, kaip tą yra padaręs — mano vardą paskelbus — SLA. Gerovės Lyga. Minimos lygos pasielgimas buvo perdrusus, nes ji mane apie kandidatavimą ar nekandidatavimą į visai nesiklausė ir aš visai nenoriu, kad mane į Pildomąją Tarybą kas nors nominuotų. Taip gi aš negalėčiau pritart ir šitos lygos darbam, kuri savo lapeliuose vien tik prieš frakcijas kovoją — vien tik socialistus ir bolševikus šmeižia. Tuose lapeliuose nesimato nieko rimto, nieko pataisančio; vien tik šmeižtai ir neapykanta keliami. Aš tai lygai patarčiau tuos šmeižtus ir klaidingą užsimojimą atšaukt, nes tas jos žygis SLA. neša nenaudą. Gal neklysiu pasakydamas, kad daugelis mūsų narių nors ir paseno budami organizacijoje, bet organizacijos rimto darbo dar iki šiol dirbt neišmoko: vien dirba, kiti ardo. Kodel taip yra? Kodel keli žmonės neša blėdį del apie 25,000 SLA. narių? Čia perdaug kišama politika ir ypatiskumai.

Broliai, SLA. nariai! Ar ne laikas susiprast ir politikuose darbuose dirbt demokratiškai? Dirbkim del labo visų SLA. narių. Tik tuomet galėsim svarstyti ką geresnio del SLA. ir visų narių naudos. Šiandieninė politika nenuves SLA. prie gero ir rimto darbo. Broliai, šaltu protu pasvarstykim: ar mes galim kada nors priet pier geros išvados kada vienas antrą nieknam ir purvais drabstom? Niekados nebus taikos ir gerų darbų negalėsime nuveikt, jei taip dirbsime kaip iki šiol dirbome.

Pameskim tą savo pagiežą vieni kiti. Atsiminkim, kad mes esame visi lietuviai ir tos pačios šalėlės sunys ir dukterys. Ko tad mums čia piaučių? Mes turime džiaugtis su budavoję toki gražų apie 25,000 lietuvių burelį! Turėtume didžiūotis ir jaustis dideliais žmo-

nis, o ne šmeižt vieni kitus. Brangūs broliai SLA. nariai! Prašau kartą ant visados būti žmonėmis, kurie gerbia kultūrą ir žmoniškumą. Dirbkime bendrai Susivienijimo labui. Šmeižtai neturi mūsų tarpe vietos rast. Štai, ateina Pildomosios Tarybos rinkimai. Žinokime už ką balsuot. Balsuokim už tuos žmones, kurie savo kompetentiškumu, savo gerai darbais jau įrodė, jog jie moka mūsų didžiulę organizaciją valdyti. Atsiminkime tai tuomet, kai turėsime savo organizacijos valdininkus išsirinkt. Šitai mūsų pareiga! Šitai mes turime gerai ir visuomet atsimint. Bar-niams dabar nelaikas. Sakau, su barniais mes toli nenueisime. Vienybė mums reikalinga!

Tamas Aleksynas, SLA. 60 Kp. Pirm.

Kuopu Susirinkimai

Detroit, Mich. SLA. 21 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 d., 12:30 val. po pietų, Johnson Bldg., 1627 Lawrence St., kambary 313. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba.

K. Terzienė — sek.

Pana, Ill. SLA. 82 kp. metinis susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 1:30 val. po pietų, paprastoj vietoj. Bus renkama kuopos valdyba.

Wm. A. Omaitis — sek.

Youngstown, Ohio. SLA. 157 kp. metinis susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

M. Subonis — sek.

Christopher, Ill. SLA. 161 kp. susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 9 val. ryte, J. Gerdžio namuose. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Neatsilankę nariai bus baudžiami vienu doleriu.

J. Gerdzius — sek.

Kenosha, Wis. SLA. 212 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, 1 val. po pietų, German American svetainėje. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

J. Kasputis — sek.

Chicago Heights, Ill. SLA. 255 kp. susirinkimas įvyks 7 d. gruodžio, 7 val. vakare, svetainėje 1440 Wentworth Ave. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

J. Albuskis — sek.

Warehouse Point, Conn. S. L. A. 334 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

B. Gudaitis — pirm.

Detroit, Mich. SLA. 352 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėje. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba.

J. Overaitis — sek.

Lorain, Ohio. SLA. 62 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Bus renkama kuopos valdyba ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

A. Zieniuvienė — sek.

McAdoo, Pa. SLA. 54 kp. susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 2 val. po pietų, 119 E. Blaine St. Bus renkama kuopos valdyba ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

Vincas Labutis. Courtney, Pa. SLA. 92 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio 10 val. ryte, mainierių svetainėje, New Eagle, Pa. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba.

D. Lekavičius. Plymouth, Pa. SLA. 246 kp. susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, 2 val. po pietų. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba.

K. Gaidžiūnas — sek.

Tolleston, Ind. SLA. 284 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 1 d., 2 val. po pietų, Lietuvių parapijos svetainėje. Bus renkama kuopos valdyba ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

Vincas Mikėlonis. Denver, Colo. SLA. 175 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 1 d., 2 val. po pietų, Johnson Bldg., 1627 Lawrence St., kambary 313. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba.

J. K. Juška — sek.

Girardville, Pa. SLA. 147 kp. susirinkimas įvyks 17 d. lapkričio, 2 val. po pietų, K. Levulio svetainėje. Bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

J. Zelvis — sek.

Paieškojimai

Savickis Jurgis. Kilęs iš Skriaudūčių k., Kvietišio valsč., Mariampolės apskr.

Savickis Petras. Kilęs iš Vizbarų k., Vainuto valsč., Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje. Atsiliepi jo žmona Stefanija Savickienė.

LIETUVOS KONSULATAS, Rm. 103a — 608 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

100 KNYGŲ RINKINYS

„Birutės“ Kalendorius 1930 m. „Margutis“ Per Visą Metą. Viskas už \$7.50.

Didžiausias lietuvių knygynas „Lietuva“ teikia gigantinę progą visiems Suvienytų Valstijų, Ispanijos, Centralinės ir Pietų Amerikos lietuviams įsigyti 100 Knygų Rinkinį — kiekviena knyga skirtinga, didelių ir mažų, naujų ir senųjų įvairiausių turinio: apysakų, romanų, dainų, juokų, daktariškų, mokslinių, filozofinių, istorinių ir dar kitokių ir sykiu su šitoms knygomis gausite šiuos priedus dykai: „Birutės“ Kalendorių ir mėnesinį žurnalą „Margutį“, kurį leidžia ir redaguoja žymus humoristas ir kompozitorius Vanagaitis.

„Margutis“ užpildytas juokais, dainomis, paveikslais. Tą viską dabar gaunate už \$7.50. Gyvenantiems ne Suvienyotose Valstijose — užsieny, kainuoja tik \$8.50. Visų kolonijų lietuvių kviečiami naudotis šia proga skubiai — dar sykiu raginam visus apšvietus mylėtojus nepraleisti šito mūsų pasiūlymo — geriausią lietuviškų knygų, apie \$400c vertės, taip gi „Margutį“ ir dar „Birutės“ Kalendorių gaunate už \$7.50. Sykiu su šitoms knygomis arba atskirai prisigisime savo knygyne naują katalogą. Pinigų siųskite šiuo adresu:

KNYGYNAS „LIETUVA“, 3210 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reumatizmas Sausgale

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgale, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND moutis lengvai prasalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydymas, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

TEATRALIŠKI VEIKALAI.

Tik „AIDO“ Knygyne Galima Gaut Šiuos Teatrališkus Veikalus: „AUDRA GIEDROJE“, juokingiausia komedija, trijųose aktuose. Lengva perstatyti. Kaina 50c.

„ROMĖJUS IR JULYTĖ“, 4-rių veiksmų drama. Tai yra gražiausias Shakespeare'o parašytas veikalas, verstas į lietuvių kalbą. Kaina 50c.

BLINDA“, žemaitių razbaininkas ir svieto lygintojas, 4-rių veiksmų ir vieno paveiklo drama. Iš vardo aišku, kad tai yra žingėdus perstatytas. Kaina 65c. Reikalui esant kreipkitės:

„AIDO“ KNYGYNAS, 1713 — 24-th Street, Detroit, Mich.

A. Svajonė.

Klaida

Kaip visados, taip ir tą vakarą jie lošė dėkio. Karaitis dalino kortas. Jakys su žmona buvo jo partneriais.

Pačiam lošimo įkaršty, kada visų dėmesis susispietė į kortas, iš lauko kažkas pasibeldė.

—Marjon! a Marjon!

Bet tarnaitė jau miegojo. Tada pats Karaitis atidarė duris. Duryse stovėjo žmogus, Lietuvos karininkas. Per jo šinėlį nuo galvos ir pečių varvėjo vandens lašai.

—Juozas!

Karaitis pažino savo jaunesnįjį brolių, su kuriu jau aštuonerius metus nesimatė.

Persiskyrė juodu tada, kai Rusijos pietuose rinkosi baltoji armija. Juozas tada išvyko į Doną pas baltuosius. Vyresnysis Karaitis netrukus grįžo į Lietuvą.

—Kaip? Kada? Iš kur? Juk mes už t vo vėlė ir mišias užpirkome...

Atvykęs šypsojosi. Jo mėlynos akys, pilni gyvybės raudoni skruostai, gražioji galvos garbana, rodos, niekad ir negalvojo apie mirtį.

O vyresnysis Karaitis vis kalbino. Džiaugėsi. Pasakojo savo pergyventus vargus.

Rodos, taip senai tas viskas buvo. Ta Rusija su savo kruvinaisiais įvykiais. Tas Lietuvos pokarinis skurdas. Bermanininkai. Lenkai.

—Teko pavargt, bet dabar, mielas broliu, aš laimingiausias žmogus pasauly! Nesitikičiau tokios laimės sulaukt!... Mes su žmona... Beje, tu dar su ja nepažįstamas. Ir sunų turiu. Kaip ridiką!

Pašaukė iš virtuvės jauną, gražią moteriškę. Norėjo supažindinti su atvykusiu broliu, bet šis išballo, išvertė pilnas išgąsčio ir nustebimo akis ir tarsi sustingo vietoje.

—Ale... tai yra... rodos... pažįstami... Karaitienei ir peilis nuo tų žodžių išslydo iš rankų. Dvi mėlynos liepsnos, rodos, užspringo jos kaktoje.

—Nu...mirėlis...

Norėjo ji prasišiept, bet lupos suvirpo. Balsas išėjo ne tas. Ne kasdieninis Karaitienės balsas.

Visiems pasidarė neįtikėtina. Tartum kaž koks sunkus akmuo staiga visus prisilėgė.

Ir ta kalba pasidarė tokia nepaprasta. Truko žodžių. Skverbėsi ilgos pertraukos. Kiekvienas daugiau galvojo, negu pasakojo.

Geriant arbatą, Jakys papasakojo anekdotą. Bandė juokaut. Tačiau ir juokas tas išėjo visai dirbtinas.

Visų upas dar labiau nupuolė. Skubėjo išsivaikščioti. Nors ir aiškino, kad svečiu iš kelionės reikia duot pasilsėt, tačiau visi juto, jog ne čia glūdi tikroji priežastis. Juk kartais be žodžių žmonės vieni kitus geriau supranta.

Naktį, kada jau visi namuose sumigo, Karaitis prislinko arčiau prie žmonos ir ranka palietė jos liemenį.

—Olečka! Kur tu jį ankščiau pažinai? Kodel jis tave taip sužadino? Kodel tu man apie jį nieko nesakei? Olečka?

Žmona tylėjo. Apsimetė mieganti, bet jos akyse stovėjo vis tas pats vaizdas:

...Rostovas prie Dono. Karo ligoninė. Aplinkui šimtai vaiojančių ligonių. Toks nuobodus, taip sunkus tas gailestingios sesutės gyvenimas... Niekur nė vieno pažįstamo veido... Nė vieno lietuviško žodžio... Visur svetimi, svetimi, svetimi...

Ir štai atvežė jį. Tą jaunutį praporščiką. Tokį išblykšusį... Taip sunkiai sužeistą...

Gerai jį dar atsimeina, kad tai buvo trečiadienio rytas. Vyriausiasis gydytojas tikrino palatas.

Ir tada tai, tą rytą, pasigirdo lietuviškai. Taip skurdžiai, skurdžiai.

—O, Jėzau, Jėzau... ooo...

Vaitojo jaunutis praporščikas. Tiesė ranką į priekį, tarsi norėjo išlekt iš šio vargu pasaulio.

Pati ji neįėjo, kaip perlėkė visą palatą. Sustojė prie vaitojančio lovos. Ilgai žiūrėjo, tarsi sustingusi, tarsi netikėdama. O širdis taip smarkiai, smarkiai plakė! Senai jau nebuvo taip plakusi.

Vėliau prasidėjo naujas gyvenimas. Ilgas valandas šnekėjosi abudu apie tą šalį, kur Nemuno bangos sveikina kasdien šimtametčius girių senelius, kur žmonių širdys atviros ir barščiai už medų skanesni...

O dar vėliau:

—Olečka! Mieloji mano! Juk niekados už kito? Ar taip?

Po to sekė ilga moters prisieka. Amžių amžiais: arba už jo, arba už nieko. Rodos, ne gyvenimas buvo, bet sapnas. Didis meilės sapnas!...

O po to... Frontas... Baltųjų pralaimėjimas ir ta baisioji žinia: Praporščikas Juozas Karaitis sušaudytas!...

Taip suspaudė Karaitienei širdį. Taip ryškiai dabar atsistojė akyse anos praeities dienos. Tokios brangios, neužmiršamos, neapkalnuojamos.

O, kad būtų jas galima grąžinti! Nors vienai valandėlei! Nors vienam akies mirksniui!

—Kodel tada taip lengvai reikėjo patikėti tai žiniai? Kodel reikėjo vėliau sutikti jo broliu, taip panašus į jį, taip primenantis jį? Kodel?

Atsukė moteriškę vyrui nugarą, žiūrėjo į geltonplaukį mažojo sunelio galvelę, o per veidus riedėjo ašaros...

Pradėjo aušt diena. Kažkur padangėse pasigirdo kregždžių ankstyvasis:

—Vyt! Vyt!

Lovelyje sučiūžėjo geltonoji galvelė. Šyptelėjo pro miegus.

—Ma...ma...

Lengviau pasidarė moteriškei. Apklotė sunelį, pataisė prieglavį, ilgai pasirėmus žiūrėjo. Jis toks mažutis. Toks silpnutis. Jis nepajėgs pats vienas užkopti slidžiojo gyvenimo keliu į pačią viršūnę. Jam motinos pagelba reikalinga. Motina dabar turi gyvent del jo. Del to geltonplaukiu mažiuku. Del jo vieno. Del jo vieno laimės. Šalin visos pagundos!

Rytą nėjo Karaitis, kaip paprastai, į tarnybą. Liko prie svečio. Bent taip aiškinosi. Visą naktį jis galvojo apie žmoną. Kodel ji taip nusigando grįžusio brolio? Kodel ankščiau apie jį pažintį nieko nesakė? Kodel?

Pirmą kartą savo gyvenime Karaitis pajuto skausmą. Skaudėjo krutinėje, prie pat širdies, tarsi replėmis ją spaudė. O mintys vis siautė. Karaitis net svaigo. Viena abejonė gimė dešimt naujų. Dar baisesnių, dar skaudesnių... Jo Olė — ta Olė, kuriai jis labiau tikėjo, negu pats sau — turėjo paslaptį. Baisią paslaptį ir dar su broliu. Su jo mylimuoju broliu... O gal?...

Bet ne, ne, ne! Jis niekad nepalietė jos lūpų! Neglostė jos ilgųjų kasų! Nežiūrėjo į mėlynąsias akis!

Prakaitas mušė Karaičiui į veidą. Vartėsi lovoj. Negalėjo užmigti.

Visą rytą vaikštinėjo, kaip sumuštas. Sėdosi prie brolio, bandė šnekint, bet tuojau taip neramu darėsi. Toks bailsus vaizdas kilo akyse. Turėjo trauktis. Bėgt, kad nematytų.

Po pusryčių sėdosi dėkio lošt. Vadino ir broli. Tačiau šis atsisakė. Nuo jo mylimojo dėkio atsisakė!

Karaitis apsimetė darbo turįs. Sakėsi, reikia apyskaitą rytojaus dienai paruošt. Bet visą laiką pro kabineto duris girdėjo, kaip pliaukšči kortos, brolis juokiasi!...

O, tas juokas! Kaip gyvatės nuodai!... Iš pradžių garsus. Vėliau — vis tylesnis, tylesnis...

Gal prisiminė praėjusią laimę, meilę? Bet kodel praėjusią? Argi gali kas jiems uždraust ir dabar mylėtis?

O jų, moterys, moterys!... Jusų širdys — jurų dugnas! Dar vieno kaulai smėliu neužmesti, jau kitą į save traukiate!...

Karaitis pasijuto visų užmirštas, vienu, nelaimingiausias žmogus pasauly. Jo širdy kilo toks šaltis, tokia tuštuma, kad pats nebežinojo, ką su savim daryt.

Pasigriebė nuo sienos šautuvą. Ejo į lauką. Žmonai ir svečiui aiškinosi, einas medžiot. Tačiau slankiojo po šilą ir laukus nuleidęs galvą. Nė neįėjo, kas aplinkui darosi.

* * *

Buvo jau prievakarais, kai Karaitis pasiekė sodą. Tą patį sodą, kuriame tiek daug laimingų valandų teko praleist.

—Kur jos? Kur tos valandos?

Prisiglaudė prie stulpo. Ilgai rymojo minčių pasauly. Taip liudna, liudna buvo...

Tik staiga kažkas už serbentų krumo sušlamėjo. Atlėkė tylus balsas, kaip vėjalis dvelkėjimas.

—Mano vienintėlis... visas mano turtas... Vienas likai pasauly!...

Vėliau tylą ir... bučkis...

Išsitęsė Karaitis. Akyse sužibo šimtas vilkų. Nebuvo abejonės, kad už krumų jo žmona kalbasi. O! Karaitis gerai pažįsta tą jos balsą! Ji taip kalbasi tik labai sužadinta.

Suspaudė šautuvą, tą ištikimiausią žmogaus draugą nelaimėje. Slinko artyn, kaip tigras, kada seka savo grobį!...

Žut ar but! Negana, kad ramybę atėmė, šeimos laimę suardė, bet dienos vidury bučiuotus išdrįso!... To jau per daug!...

Nė viena žolelė nesučiūžėjo po Karaičio kojomis. Nė vienas akmenelis nepajudėjo iš vietos. Tarsi jis amžiais būtų medžiojęs po plačiasias Amerikos prerijas.

Pasiekė serbentų krumus. Ištiesė juodą geležies bagalą. Nė pažvelgt nebandė. Ir kam?... Juk ir taip aišku... O prityrusi medžiotojo ranka pataikins, kur reikia!...

—Viespatie, atleik!...

Kaž kas bailsus trinktelėjo iš juodo geležies gabalo. Tik parako dumais pakviapo...

Bėgo, bėgo Karaitis nuo tos baisiosios vietos. Bėgo, kad neužgirstų pagelbos šauksmo... Bėgo ir sustingo...

Duryse stovėjo brolis Juozas su šinėliu, su portfelium, pasirengęs iškelti.

—Juozai...ai... tai tu... tu...

Karaitis stovėjo kaip akmuo. Nustebintas virto beprotiška baime.

—Juozai... tu... tu?!...

Rodė į sodą, kur raudonavo dideli serbentų krumai.

Juozas ištiesė ranką, suspaudė brolio šaltąjį delną.

—Sudie, broliu... Dėkui už viską... Aš išvažiuju...

Išėjo į gatvę ir nyko už medžių. Rodos, savo dideliais, tvirtais kariškais žingsniais norėjo pabėgt nuo bailsaus brolio žvilgsnio.

Kada Juozas pasiekė tiltą, už kurio prasidėjo platus vieškelis į geležinkelio stotį, vyresnysis Karaitis staiga atsipeikėjo ir, kaip koks beprotis, pasileido vėltis.

—Juozai, ar ne tu ten?...

Parodė į sodą, kur matėsi raudoni serbentų krumai.

—Ar ne tu?...

Juozas papurtė galvą: —Ne. Ten tavo žmona su suneliu. Mes pasiaiskinom... ir jie išėjo į sodą... Kiek pažęję pridurė:

—Turi ištikimą draugę... Mylėk ją... Ji verta tavo meilės...

Už tolmojo miško pamažu ritosi raudonas saulės kamuolys. Per visą dangų plaukė kruvini debesų pluoštai. Žmonės skubėjo į savo butus nakties poilsui. Tik Karaitis stovėjo atrėmęs tiltą to atramos...

Laimės Žiburėlio Ieškant

Staiga... šviesus, tyras dangus Ties manimi nušvito... Ir sielos spindulys kuklus Ieškojo tako kito...

Užiebtai laimės žiburėlį, Ir jį apsupti svajonėlėm, Jis, paslapčia Norėjo...

Šviesiam danguj viltis Lyg žvaigždė, aiškiai šviečia... Virš žemės kyla man mintis... Svajonės debesis paliečia Tyliai, lengvai...

Kaip paukštis skrenda. Augsti gyvenimo tikslai Atrodo tokie artimi! Visai prieš save juos matai...

Kupina jausmo širdimi — Sieki, sieki — Rūkai tiesi...

Žibės greit laimės žiburėlis Skleis spindulius plačiai, gausiai — Laimingi bus visi žmonelės... Gyvens laimingai ir gražiai... Laimužė švies!... Laimužė švies!...

Liudna Adomavičiūtė.

Pavasario Prisiminimai

Aldona! Ar atsimeni, kai saulė bučiavo mėlyną purvą ir pakluonėse kriokė upeliai ir tekmės raižydami dirvas? — širdys šoko pavasario šokį.

Ar atsimeni! — Telksančios balos purienomis nušvito ir juokėsi varlės, O vakarai ir klegančios naktys lig ryto slėgė ilgėš po žvangias pakalnes?...

Pabučiuoti tą purviną ir gražų pasaulį troškom abu, Bučiavo saulė mus ir mūsų krutinėse plakės kažin kas vienodu ritmu — kažkas rodė mums grožio takus.

Atsimeni, kai brido saulėtom jurom dvi širdys ir degė, liepsnojo? Kai žibuoklių pluoštais nešini mesėjom padirviais — šaltas vėjas bučiavo, kvatojo?...

Aldona! Kažin kas gedulo rubuos' raudodams atėjo. — Mylimasis, ruduo niurus... Bučiuoja saulės atšalusios lupos lapkričio vėją: mylimasis, kodel neramus?...

Matau ir pas tave užburtą ilgėš, Aldona, kam slėpėsi, mylima? Matau aš tave — tu vaikščioji liudna po pilką dirvoną ir verki pasislėpus viena?

Antanas Virbickas.

Rudenėlis

Jau atėjo rudenėlis — Vargeliai sesutės; Gelsta-vysta jos daržely Rutelių šakutės...

Visa grožė vasarėlės, Jau nieku pavirto, Nes pašėlęs šiaurys vėjas Žiedelius pakirto.

Gamta verkia-aimanuoja, Šiaurys duris beldžia, Šaltas ruduo vasarėlei Gyventi neleidžia...

Pilnos upės prisirinkę Tyro vandenėlio, Greitai bėga į juružę Vaga Nemunėlio.

Sykiu su juo bėga-teka Ir mūsų jaunos dienos; Šuoliais skrenda, mus palikę, Lyg paukšteliai, vienos.

Linksmos dienos vasarėlės Mus visus apleido, Vien palikę liudną žymę Ant žemėlės veido.

Ne, taip ilgai negal buti — Šiurkštus rudenėlis; Tuoj po žiemos šaltų vėjų Bus pavasarėlis.

Vėl saulutė puoš žemelę Žiedais kogražiausiais, O paukšteliai gaivins širdis Balsais maloniausiais.

J. S. Gailutis.

Elgėta

Sušalę lupos kaž ką kalba, Ranka sustingus atkišta. Tai tau, praeivi, siunčia maldą, Į tave jįi nukreipta.

Kas verčia jįi eit į gatvę? Kas verčia išmaldos prašyt? Kentėjo, dirbo, o senatvėj Nenor nieks vargšą užlaikyt...

Kiekvienas skuba vis pro šalį, Kiekvienas užimtas savim; Sušelpiti nieks nenor bedalį, Nieks vargšą nebenor atmint.

Ir tol, kol spaus mus kapitalas, Kol darbo žmonės vis vergaus, — Tol bus elgėtu, bus bedalių, Šviesios dienos veltui jie lauks...

Bet jau raudona saulė teka, Rukai jau slenka pamaži... Gana! Jau vargo mums pakako, Diena jau aušt šviesi, graži!

Ant. Sk—Is.

Tu Žadėjai

Tu žadėjai man, sesute, Vainikėlį gražų pynti Iš žiedelių kvepiančių. Tu žadėjai, prie aušrelės, Basa bėgti per rasele Aplankyti žolynų!

Tu žadėjai jas ravėti, Ir kas rytą laistinėti Žalias rutas-lelijas, Kad jos augtų ir žydėtų, Nekalti žiedai kvepėtų,

Kai užgaus vėjalis jas. Tu žadėjai ten ulioti, Linksma dainas vis dainuoti Su lakštingala kartu.

Daug žadėjai tu, sesute, Tu čiulbėjai lyg lakšutė, Bet šiandieną kur gi tu Negirdėt tavo dainelės, Vysta-džiusta jau ruteles, Smelkia dilgė rozeles.

Jau užžėlė tas takelis, Ką pramynei kas rytelis Belankydamą gėles.

Kas tau, sese, taip patiko, Kad jau viskas niekais liko, Kam apleidai ruteles? Kur gi prižadai paliko, Nenupynėi man vainiko Iš žiedelių kvepiančių.

Kur gi, sese, pasidėjai, Kad jau tu išsižadėjai Nekaltųjų žolynų? Ar už jurų, už marelių, Už augštų kalnų, girielių Tu jauna iškeliavai?

Ne už jurų, už marelių, Ne už kalnų, už girielių — Už bernelio išėjai. Tau nerupi jau gėleles, Tau meilesnis jauns bernelis, Kurio širdį pamilai.

L. Grigaitis.

Liaudies Dainos

NASLAITĖS DAINA. (Iš J. Kruonio dainų rinkinio)

Vakar dienele Darbely buvau: Ėjau į laną Grėbti šienelio.

Vakar dienele Darbely buvau: Ten aš nušalau Kojas, rankeles.

Ne tiek aš grėbiau, Kiek galiausiai verkiau Ant naujo grėblelio Pasiremdama.

Ant naujo grėblelio Pasiremdama, Į juodą žemelę Pažiuredama.

— Oi žeme, žeme, Žemele mano, Atėmiai mano Tėvą, motiną.

Atėmiai mano Tėvą, motiną, Atimk ir mane Vargo mergele.

Vargely gimiau, Vargely augau, Už vargo bernelio Ir ištekėjau.

(Padainavo Pr. Ragelis Rudaminos ap.)

Krislų-Krislai

Jei turi gerą vyrą, Tai mylėk ir godok! Nedaryk taip, kaip kitos — Ant sprando jam neįok.

Jei nori, kad būtų Smagu ir gerai — Turi greit išnykti Girtybės garai.

Tyk su blaiva mintim Laimę sukursi, — Pačios, vaikų širdis Meile užkursi.

Aurė Jotis.

VIETINĖS ŽINIOS

PASKUTINIS PRIMINIMAS SVARBAUS ĮVYKIO.

Visi SLA. nariai ir visi Brooklyno-New Yorko ir apylinkės lietuviai atmintinkite, kad sekamą sekmadienį, lapkričio 17 d., Ukrainų Salėje, 101 Grand St., Brooklyne, įvyksta SLA. Beno istorinis vakaras: koncertas ir po to šokiai, kuriems gros nepaliaujamai du geri orchestrai. Koncerto programos prasidės 3 val. po pietų, o šokiai prasidės 7 val. vakare. Todėl visi įsitęykite laiką ir prašomi nesivėluoti, nes programos prasidės pažymėtu laiku.

Programos Dalyviai.

Tokio įvairaus programos šios apylinkės koncertų lankytojai dar niekuomet negirdėjo. Beveik visi programos dalyviai yra visai negirdėti, arba mažai girdėti šios apylinkės publikai. Taip pat visi dainininkai ir muzikantai yra pirmieji ir nėra abejonės, kad pasimtus dainų ir muzikos kurinius išpildys kuopuoliai. Štai programos dalyvių sąrašas:

- Zosė Vitaitienė — sopranas.
- Marė Žemaičiūtė — sopranas.
- S. Kažemėkas — tenoras.
- K. Kriaučiūnas — tenoras.
- F. Morkus — baritonas.
- K. Saurusaitis — basas.
- V. Berenis — trombonistas.
- A. F. Benulis — smuikininkas.
- B. Sklačas — armonika solo.
- Stripenis ir A. Narkin — kornetu duetas.

SLA. Benas iš 25 muzikantų.

Vadinasi, vienuolika skirtingų programos dalyvių. Bus visiems įdomu išgirsti čionai išvardintas lietuvių muzikales jėgas: dainininkes, dainininkus ir muzikantus. Ypatingai koncertuose naujanybė, kuomet Benas programos išpildytne dalyvaus, sugrodamas keletą muzikos kurinių ir taipgi akomponiuodamas visiems muzikantams solistams.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaives kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šį koncertą ir visus išanksto užtikriname, kad busite pilnai patenkinti mūsų parengimu ir džiaugsitės atsilankę. Po koncertui turėsite progos smagiai pasišokti puikioms orchestroms be jokio perstožimo grojant. Visus nuširdžiai kviečiame.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 8 d. įvyko SLA. 126 kuopos susirinkimas SLA. Centro Raštinėje. Susirinkimas, kaip paprastai buvo nekaitingas ir kuopos pirmininkui p. M. L. Vasiliauskiui susirinkimą gambiai vedant visi reikalai greitai atlikti.

Šiame susirinkime prisirašė vienas naujas narys K. Simanavičius, 21 metų amžiaus jaunuolis. Pora narių persikėlė iš kitų kuopų. Be to, iš sekretorės p-lės Draugeliūtės raportu paaiškėjo, kad prie mūsų kuopos priguli dvi žymios dainininkės: tulas laikas atgal persikėlė čikagietė dainininkė Zosė Vitaitienė ir taip pat neseniai prisirašė prie kuopos dainininkė Elena Aušriūtė-Hanė. Jau nuo seniaus priguli prie kuopos gabi pianistė ir muzikos mokytoja p-lė B. Šalinaitė. Todėl galime pasididžiuoti tokias muzikales jėgas savo kuopoje turėdami.

Pildomosios Tarybos kandidatų nominacijas nutarta atlikti sekamam kuopos susirinkime, kuris bus šaukiamas atvirutėmis. Taipgi šiame susirinkime bus renkama ir kuopos valdyba sekamiems metams. Todėl pareiga visų narių atsimiti, kad sekantis priešmetinis SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 6 d. vakare ir ant to vakaro jokių kitų reikalų nesudaryt, kad visiems galėjus dalyvaut šiame svarbiame kuopos susirinkime. Visų narių pareiga dalyvaut SLA. Pildomosios Tarybos nominacijose ir kuopos valdybos rinkimuose. Narys.

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS LUKŠIS.

Lapkričio 9 d. laivu „George Washington“ sugrįžo iš Lietu-

vos Amerikos lietuviams plačiai žinomas judomųjų paveikslų rodytojas p. K. Lukšis. Apie Lietuvą p. Lukšis nieko naujo nepapasakojo, tik pareiškė, kad visas gyvenimas rodo eina ta pačia normalio gyvenimo vage. Beje, patvirtino tą patį, ką Lietuvos laikraščiai rašė, kad pral. Olsausko byla susidomėjimas Kaune ir visoje Lietuvoje buvo toks didelis, kad sunku ir apsaakyti. Esą per visą bylos laiką didžiausių minių buvo apgulti Kauno Apygardos Teismo rumai. Net patys Kauno žmonės stebėjosi iš kur kilo tokis susidomėjimas ta garsia byla.

Kelionę p. Lukšis kaip ir kiti keleiviai turėjęs gana sunkią ir laivą „George Washington“ net dvi nelaimės ištikusias: vienoje vietoje buvo užėjęs ant skelmos ir pagaliau nulaugė vieną propelerį. Bet nežiuriant audringos kelionės p. Lukšis parsivežęs labai įdomių judomųjų paveikslų iš Lietuvos gyvenimo, kuriuos šį žiemos sezoną rodyt Amerikos lietuvių kolonijose. Dabar p. Lukšis vyksta į Chicago ir iš tenai pradės savo maršrutą.

Reporteris.

KOMUNISTŲ BALSAI SUMAŽEJO.

Vietiniai laikraščiai paskelbė, kad peretuose rinkimuose, lapkričio 5 d., komunistų partijos kandidatas į New Yorko miesto burmistrus surinkęs vos 5,622 balsu, kuomet Socialist-Labor partijos kandidatas gavo 6,602 balsu. Pereitų metų rinkimuose į New Yorko gubernatorių komunistų kandidatas gavo 9,058 balsus, o šiemet komunistų kandidatą pralenkė net Socialist-Labor partijos kandidatas.

TEATRAS IR MUZIKA

AUSRIUTĖ VEL DAINUOS PER RADIO.

SLA. 126 kp. narė Elena Aušriūtė-Hanė — mezzo-sopranas vėl dainuos per radio. Perreitas jos dainavimas per radio puikiai pavyko, todėl gavo pakvietimą dainuoti lapkričio 16 ir 23 dd. Dabar dainuos iš WOV radio stoties nuo 3.45 val. po pietų abu kartu. Sudainuos keletą ir lietuviškų dainų. Todėl visi lietuvių užsistatykite augščiau pažymėtomis dienomis ir laiku WOV stotį ir paklausykite šios žymios lietuvių dainininkės puikias dainavimo. Kiek vienam nieko nekainuoja parašyti kelis žodžius į minimą radio stotį pagiriant mūsų dainininkę ir išreiškiant pageidavimą, kad ji būtų pakviesta ir ateity padainuot per radio.

Lyra.

MARĖS ŽEMAIČIUTĖS KONCERTAS.

Pereitą šeštadienį, lapkr. 9 d., įvyko p-lės Marės Žemaičiūtės koncertas. Šį koncertą, rodo, p-lė M. Žemaičiūtė pati sau rengė su gerų draugų pagelba, kurie jai pagelbėjo garsinime ir prirėgime viso koncerto. Programe dalyvavo be p-lės Žemaičiūtės ir p. Bagdonas, kaip koncertinis pianistas.

Koncertas, iš dailės atžvilgio, buvo geresnis, negu vidutiniškas. Bet finaciniu atžvilgiu, tai nelabai kaip nusisekė, nes žmonių buvo neperdaugiau, gal apie porą šimtų. Mat, katalikai turėjo ir kitą kokią ten parengimą tą vakarą kitą parapijoj, tai didžiama ten nuėjo. Labai gaila, kad net tų pačių pažiūrų lietuvių veikėjai negali susitart, kad neparengus dviejų, ar daugiau, parengimų tuo pačiu laiku ir nepakenkus vieni kitiems.

Programas buvo gana geras ir p-lės M. Žemaičiūtės dainelės pasirinktos gražios ir įvairios, nekuri dar pirmą kartą dainuotos; dainavo lietuviškai, taip pat anglų ir italų kalbose. P-lė Žemaičiūtė turi gražų ir pusėtinai tvirtą dramatišką-soprano balsą ir jau gerokai pavirtę. Jeigu p-lė M. Žemaičiūtė ir toliau lavinsis su atsidėjimu, tai iš jos galima tikėtis su laiku ir labai geros dainininkės bei artistės, nes ji yra pasižymėjusi ir kaip gera lošėja lietuviškoje scenoje. Tik kasžin kodėl koncertiniam dainavime neparodė reikiamo jausmo dainos dvasiai išreikšt. Bet, galima pasakyti, kad abelnas užsilaikymas scenoj buvo geras ir malonus. Ypatingai p-lė M. Žemaičiūtė pasižymi visados malonia šypsena, kuri nenuėina nuo jos veido per visą dainavimo laiką.

P-as J. Bagdonas taip gi gerai pažengęs muzikoje. Kaip pianistas technika rodo neblogą ir jau gambiai vartoja pianą, kas parodo iš jo programoje atliktų gana sunkių muzikos kavalų, kuriuos jis gerai išpildė. Dar reikia pažymėt, kad p-lė

Žemaičiūtė yra tarpe vietinių gerai žinoma ir gana populiariska, nes laike koncerto gavo, rodo, šešis gėlių vainikus. Bepartyvis.

BACH'O MUZIKOS KONCERTAS.

Society of the Friends of Music duoda iš eilės šiemet ketvirtą koncertą, kuris įvyks sekamą sekmadienį, lapkričio 17 d., Mecca Auditorium, 133 West 55-th St., New Yorke. Pradžią lygiai 4 val. po pietų. Šio koncerto programos susidės iš Bach'o kompozicijų. Bus išpildyta dvi kantatos ir sugros du solo vargonais p. Lynnwood Farnum, skaitomas žymiausių Bach'o kompozicijų vargonininku Amerikoje. Dainuos, gerai žinomi Metropolitan Operos dainininkai ir Friends of Music 140 asmenų choras. Taipgi gros Metropolitan Operos orchesteras, akomponiuodamas dainininkams ir muzikales vietas išpildydamas. Perstatymą vadovaus Arthur Bodansky.

Lyra.

ŽAVĖJANTI OPERETĖ.

Dabar eina Majestic Theatre, 44-th St., West of Broadway, New Yorke, visuose Europos didmiesčiuose didžiausio entuziazmo sukėlusi žavėjanti John Strauss operetė „A Wonderful Night“ (Žavėjanti Naktis). Europos sostinėse šita operetė ėjo po vardu „Die Fledermaus“. Vaidina pirmieji artistai ir didelis choras su skaitlingu orchesteru. Išviso vaidinime dalyvauja 150 asmenų. Vaidinimas prasideda 8:30 val. vakarais, o trečiadieniais ir šeštadieniais popietiniai vaidinimai prasideda 2:30 val. po pietų. Bilietai nuo \$1 iki \$3.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirūpinti rytojumi.

Nuga-Tone Teikia Sveikatą ir Stiprumą.

Ponas Clarence E. Vassey, Great Falls, S. C., yra labai dėkingas už tai ką Nuga-Tone jam yra padaręs. Jis nori, kad kiekvienas pasinaudotų iš jo patyrimo. Jis rašo laišką išdirbinėtojams Nuga-Tone sekamai: „Aš širdingai rekomenduoju Nuga-Tone kiekvienam kuris turi menką sveikatą. Tokiems žmonėms jis ištikro pagalbė“.

Virš pusė milijono žmonių surado, kad Nuga-Tone yra puikios gyduolės, nes jos grąžina sveikatą, stiprumą, džiaugsmą, kuomet kitos gyduolės nieko nepagelbsti, ir jus turėtumėt jas pabandyti, jei esate silpnas, turite trubelių su užkietėjimu vidurių, galvos skaudėjimu, svaigulį, turit prastą apetitą, viduriai nevirškina, neveiklios kepenys arba puslės iritacija, negalite gerai naktį pasistėti ir jaučiatės visuomet nuvargusiu. Jus galit gauti Nuga-Tone, kur gyduolės yra pardavinėjamos. Jei jusų vertelga neturi jų stakė, reikalaukit, kad jis užsakyty jų iš olesio vaistinės.

KALENDORIAI

1930 Metams

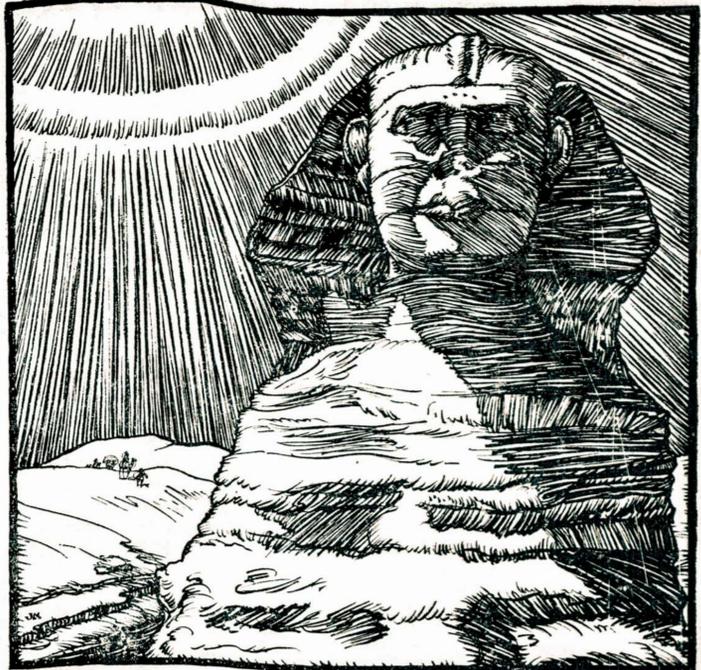
Siunčiam Katalog dykai, iš kurio pasirinkite visokių. Jonas Kerdiejus, 663 Fourth St., Dept. T, SOUTH BOSTON, MASS.

JUOZO AMBRAZIEJAUS Agentura

168 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Siunčia pinigus Lietuvon, litais ir dolariais, greitai ir saugiai. Parduodu laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos, padarau reikalingus dokumentus kelionei. Buvau Lietuvoje, daug reikalų patyriau. Viešas Notaras — Užsiregistravęs Lietuvos Konsulate New Yorke; darau pirkimo, pardavimo aktus ir įgaliojimus. Reikale kreipkitės, busite pilnai užganėdinti greitu pataravimu.

SKIRTUMAS

Nuo pradžios istorijos didysis Sfinksas žiūrėjo akis įsmeigęs skersai Egipto lygumas, nejudamas laiko atmainų. Sargas mirusių monarchų kapų, jis pasiliko simboliu sunkaus pasaulio, kurio siauros ribose žmonės vergavo nobodume ir baimėj, nežinodami gamtos slapybių.

Bėgy paskutinių penkių dešimtų metų mokslas atrado daug gamtos slapybių. Revoliucija įvyko visame socialio ir biznio gyvenimo budinke. Paprastas žmogus šiandien valdo turtus ir patogumus koku senovės karaliai nei sapne nesapnavo.

Šiame naujame dinamiskam pasauly su jo greitais idėjų pasimainymais, telefonas lošia svarbiausią rolę. Tai simbolas progreso, tai gyvas dalykas, kuris neša žmogaus balsą už dienos ir nakties vartų. Su juo jis gali kalbėti į arti 29,000,000 telefonų per ištusis tris kontinentus — jis yra monarchas ant neišmatuojamų platumų.

Sfinksas yra simbolas mirusios praeties; telefonas yra instrumentas gyvos dabarties, kuris padaro mus apgaltojais laiko ir tolumo.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Kalėdų Dovanos

Neužmirškite saviškių Lietuvoje. Jie jus laukia. Pasiųskite jiems keletą dešėtyų litų per Juozo Ambraziejaus Agentura, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. J. Landžius

(SEYMOUR) 51 Providence Street, WORCESTER, MASS. Tel. Park 5870

Tel. Porter 3789

DR. J. REPŠYS

(Rephsis) 881 Mass. Ave. (Arti Central Sq.) CAMBRIDGE, MASS. Ofiso valandos: 2-4 ir 7-9 p. m. Nedėliomis: Nuo 10-12 a. m.

Tel. Empire 7365

Dr. F. MATULAITIS

322 Holbrook Avenue DETROIT, MICH. Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Mansfield 4759

Dr. Ed. W. ZUKAUSKAS

1114 Foster Avenue BROOKLYN, N. Y. Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Nedėliomis pagal sutartį Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R

DAKTARAS

JOHN S. STANESLOW LIETUVIS GYDYTOJAS Val.: 2-4 popiet ir 6-8 vak. Rytais ir nedėliom pagal sutartį 799 Bank Street (Virš banko) Waterbury, Conn.

Biznieriui Garsinkitės „TEVYNEJE“

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

Laivais BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Zemiausios Kainos Tiesiai į

KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi pusi, nes tuomi sučėdy-site saų pinigų.

Trečia klase	\$107.00
Trečia klase į ten ir atgal tikrai	181.00
Turistine trečia klase, Main Deck	129.50
Turistine trečia klase į ten ir atgal	216.00
Cabin	147.50

„Revenue Tax“ ir Pagalvė „Head Tax“ atskirai.

Per „Vasaros Sezong“ važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugsėjo 22, visos kainos padidinamos \$7.50 vienan galan, o \$12.50 į abu galu.

BALTIC AMERICA LINIJOS Laivų populiarumas Lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet nuo to, kad pasażieriams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sešantį Laivai Išplauks Iš New Yorke:

„POLONIA“ — Lapkr. 16 | „ESTONIA“ — Gruod. 21
„LITUANIA“ — Gruod. 7

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą

arba

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York.